

PLAN PRACY
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE
W 2017 ROKU

Uzgodniony

z Wojewodą Mazowieckim

w dniu 24 stycznia 2017 r.

Warszawa, grudzień 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Zakres planu kontroli	4
1.1. Obszar objęty planem kontroli i monitoringiem środowiska	4
1.2. Zadania, kompetencje i zobowiązania ustawowe do przeprowadzania inspekcji.....	5
1.3. Polityki środowiskowe i priorytety wymagające uwzględnienia	5
1.4. Obowiązujące przepisy	6
1.5. Struktura organizacyjna.....	6
1.6. Zakres działań kontrolnych	7
1.7. Zasoby	11
1.8. Budżet.....	11
2. Środowisko, czynności i zakłady	15
2.1. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska	15
2.2. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa (w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii)	15
2.3. Konkretnie, tematyczne zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa mazowieckiego.....	19
2.4. Kontrolowane czynności	27
2.5. Zachowanie w zakresie zgodności GIOŚ.....	29
3. Wyniki planowane na rok 2017	33
3.1. Priorytety z uzasadnieniem	33
3.2. Procedury dla kontroli planowych, w tym procedury opracowywania programów kontroli planowych	36
3.3. Procedury dla kontroli nieplanowych	37
3.4. Procedury dla koordynacji z organizacjami partnerskimi.....	38
3.5. Procedury weryfikacji planu kontroli.....	39
3.6. Zasoby	40
4. Działania kontrolne na rok 2017	41
4.1. Planowane kontrole	41
4.2. Zakłady.....	42
4.3. Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina.	42
4.4. Kontrole pozaplanowe.....	42
4.5. Wnioski o interwencje.....	43
4.6. Wypadki i zdarzenia.....	43

4.7. Inne czynności.....	44
5. Program państwowego monitoringu środowiska w roku 2017.....	45
5.1. Badanie stanu środowiska	45
5.2. Bazy danych PMŚ	52
5.3. Gromadzenie wyników badań z zakresu Państwowego Monitoringu Środowiska i terminowe przekazywanie danych do baz krajowych.....	52
5.4. Upowszechnianie informacji o środowisku	54
5.5. Ryzyko odstępstw i niewykonania Planu pracy w Wydziale Monitoringu Środowiska.....	55
6. Plan pracy Laboratorium.....	56
6.1. Procedury dotyczące działalności analityczno-pomiarowej	56
6.2. Zadania organizacyjne.....	56
7. Plan pracy z zakresu informatyzacji WIOŚ	59
8. Plan szkoleń i narad wewnętrznych	62
9. Plan kontroli wewnętrznych.....	64
10. Plan kontroli zarządczej	65
11. Wykaz załączników	66

1. Zakres planu kontroli

1.1. Obszar objęty planem kontroli i monitoringiem środowiska

Plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczy okresu od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Zakres terytorialny, jaki obejmuje plan, to województwo mazowieckie, które zostało utworzone w 1999 roku w wyniku przeprowadzonej reformy administracyjnej, z połączenia byłych województw: warszawskiego, ciechanowskiego, ostrołęckiego, płockiego, radomskiego i siedleckiego. Jest ono położone w środkowo-wschodniej Polsce i graniczy z województwami: podlaskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, świętokrzyskim, łódzkim. Mazowieckie zajmuje powierzchnię 35,6 tys. km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju; jest zamieszkane przez 5 349,1 tys. osób, co stanowi 13,9% ludności kraju. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 150 osób/km², przy średniej krajowej 123 osoby/km². Rozmieszczenie ludności jest bardzo nierównomierne. Ogółem w miastach zamieszkuje 64,3% ludności województwa.

Warszawa, stolica kraju i regionu liczy 1 744,4 tys. mieszkańców, co stanowi 32,6% mieszkańców województwa. Wraz z sąsiadującym z nią powiatem pruszkowskim oraz częścią powiatów: otwockiego, piaseczyńskiego, warszawskiego zachodniego, legionowskiego, grodziskiego, mińskiego, wołomińskiego, nowodworskiego i żyrardowskiego tworzy aglomerację warszawską (liczba gmin wynosi 39, powierzchnia 7,5% powierzchni województwa, ludność ok. 50% ludności województwa).

Województwo mazowieckie, obok województwa łódzkiego, zaliczane jest do regionu centralnego Polski. W jego skład wchodzi 42 powiaty, w tym pięć miast na prawach powiatu (Warszawa, Radom, Płock, Siedlce, Ostrołęka) oraz 314 gmin: 35 miejskich, 50 miejsko-wiejskich i 229 wiejskich. W województwie prawa miejskie posiada 85 miejscowości, w tym 3 miasta liczące powyżej 100 tys. mieszkańców (Warszawa, Radom, Płock) i 4 miasta powyżej 50 tys. mieszkańców (Siedlce, Ostrołęka, Pruszków, Legionowo).

Województwo jest bardzo zróżnicowane pod względem rozmieszczenia przemysłu. Przemysł skoncentrowany jest głównie w miastach, a przede wszystkim w aglomeracji warszawskiej i jej otoczeniu oraz w Płocku, Radomiu, Ostrołęce, Siedlcach i Ciechanowie. W województwie rozwinęły się niemal wszystkie gałęzie przemysłu z wyjątkiem górniczego, stoczniowego i koksowniczego, a przede wszystkim przemysł: spożywczy, energetyczny, chemiczny, maszynowy, odzieżowy. Działają liczne ciepłownie i elektrociepłownie miejskie. Ważne miejsce w skali kraju zajmują m.in.: w przemyśle rafineryjnym i petrochemicznym Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Płocku, w energetyce zawodowej ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych, PGNiG Termika S.A. w Warszawie i ENERGA Elektrownie „Ostrołęka” S.A. w Ostrołęce. Ogółem w województwie liczba podmiotów gospodarki narodowej wynosi ok. 766 tys., w tym 96,7% stanowi sektor prywatny. W regionie działają 62 przedsiębiorstwa państwowe na 151 zarejestrowanych w całym kraju.

Według danych średniorocznych GUS w województwie pracujących było 2 734 tys. osób, z czego 66 % w sektorze usługowym, 22,3% w sektorze przemysłowym i 11,7% w sektorze rolniczym.

Pod względem gospodarczym mazowieckie jest najszybciej rozwijającym się województwem w Polsce i przyciąga najwięcej inwestycji zagranicznych. Wytwarzana jest największa część produktu krajowego brutto - około 22 %.¹

1.2. Zadania, kompetencje i zobowiązania ustawowe do przeprowadzania inspekcji

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska określone zostały w art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U z 2016 r. poz. 1688). Zostały one dookreślone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także innych ustawach szczegółowych oraz rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady, wymienionych w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Wykonując kontrole inspektorzy IOŚ są zobowiązani do przestrzegania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829).

1.3. Polityki środowiskowe i priorytety wymagające uwzględnienia

W planie pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zostały uwzględnione:

- ✓ Strategia Rozwoju Kraju;
- ✓ Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko;
- ✓ Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030);
- ✓ Ogólne kierunki działania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016 – 2020 (z perspektywą do 2025 r.);
- ✓ Priorytety wynikające z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- ✓ Określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w postaci „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 r.”:
 - cele kontroli;
 - cykle kontrolne;
- ✓ Zalecenia wynikające z wystąpień organów kontrolujących działalność WIOŚ w Warszawie, w tym Najwyższej Izby Kontroli;
- ✓ Określone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska cele kontroli na poziomie wojewódzkim;
- ✓ Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023;
- ✓ Obowiązujące Programy Ochrony Powietrza i Plany Działań Krótkoterminowych.

Jako priorytety w zakresie polityki ekologicznej dla województwa mazowieckiego przyjęto:

- ✓ spełnianie wymagań ochrony środowiska przez prowadzących zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;

¹ wszystkie dane statystyczne wg GUS

- ✓ spełnianie wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego w związku z wdrożeniem do przepisów krajowych Dyrektywy IED;
- ✓ gospodarowanie odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów komunalnych;
- ✓ wywiązanie się aglomeracji z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków (Aktualizacja 2015);
- ✓ poprawę stanu jakości powietrza (w tym realizacja zadań wynikających z programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych).

1.4. Obowiązujące przepisy

Obowiązujące przepisy, dotyczące sporządzenia rocznego planu pracy Inspekcji:

- ✓ art. 5 ust. 4 pkt 2 i art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska; Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych;
- ✓ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 2001/331/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich;
- ✓ Procedura planowania kontroli – Informatyczny System Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska;
- ✓ Regulamin organizacyjny Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zatwierdzony przez Wojewodę Mazowieckiego w dniu 26 października 2015 r.

1.5. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie jest określona w Regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Wojewodę Mazowieckiego w dniu 26 października 2015 r. Siedzibą Inspektoratu jest Warszawa, w jego skład wchodzi Delegatury w Ciechanowie, Płocku, Ostrołęce, Radomiu i Mińsku Mazowieckim. Zasięg terytorialny poszczególnych delegatur przedstawiono na mapce, stanowiącej załącznik nr 1 (załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110a). Obszar działania poszczególnych jednostek, wynikający z Regulaminu organizacyjnego WIOŚ w Warszawie, przedstawia tabela.

Jednostka organizacyjna	Obszar działania	Adres siedziby
WIOŚ w Warszawie	M. st. Warszawa, powiaty: piaseczyński – z wyłączeniem gmin Góra Kalwaria i Tarczyn, pruszkowski, warszawski zachodni.	00-716 Warszawa ul. Bartycka 110A
Delegatura w Ciechanowie	Powiaty: ciechanowski, legionowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński.	06-400 Ciechanów ul. Strażacka 6
Delegatura w Mińsku Mazowieckim	Powiaty: garwoliński, łosicki, miński, otwocki, siedlecki, sokołowski, węgrowski, wołomiński, miasto Siedlce.	05-300 Mińsk Mazowiecki Plac Kilińskiego 10

Delegatura w Ostrołęce	Powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski, miasto Ostrołęka.	<u>07- 412 Ostrołęka</u> ul. Targowa 4
Delegatura w Płocku	Powiaty: gostyniński, grodziski, płocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski, miasto Płock.	<u>09-402 Płock</u> ul. 3 Maja 16
Delegatura w Radomiu	Powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński, miasto Radom, gmina Góra Kalwaria i Tarczyn.	<u>26-600 Radom</u> ul. Pułaskiego 9A

1.6. **Zakres działań kontrolnych**

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska są zobowiązane do wykonywania wszystkich zadań wynikających z przepisów prawa.

Zakres działań kontrolnych na 2017 r. został określony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 r.”

I. Kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska, nadzór rynku i przeciwdziałanie poważnym awariom

1. Prowadzenie kontroli w zakresie:

- a) wywiązywania się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków KPOŚK, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym – realizacja cyklu kontrolnego,
- b) przestrzegania przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* – realizacja cyklu kontrolnego,
- c) stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. *o odpadach wydobywczych*,
- d) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, w zakresie spełnienia wymogów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli strumienia odpadów komunalnych, przez:
 - gminy (kontynuacja cyklu z poprzednich lat, 10% gmin)
 - punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie,
 - realizacja cyklu kontrolnego,
- e) postępu prac nad zamykaniem składowisk odpadów komunalnych – zgodnie z *Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014* (KPGO 2014),
- f) stosowania przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*, w zakresie realizacji obowiązków przez wprowadzających produkty w opakowaniach, podmioty przetwarzające odpady opakowaniowe i organizacje odzysku odpadów opakowaniowych,
- g) istniejących terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych,

- h) działalności prowadzonej przez podmioty, których zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów wydane na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* utraciły ważność w dniu 23 stycznia 2016 r. – co najmniej 5 największych podmiotów w każdej Delegaturze WIOŚ,
- i) przeciwdziałania poważnym awariom,
- j) przestrzegania przepisów art. 29 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach w zakresie przypisanym Inspekcji Ochrony Środowiska,
- k) kontrola przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- l) wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych,
- m) spełniania wymagań przez producentów i użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów,
- n) przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w 2016 r.,
- o) sprawdzenia wyeliminowania z użytkowania instalacji i urządzeń zawierających powyżej 50 ppm PCB,
- p) przestrzegania przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o bateriach i akumulatorach*,
- q) spełniania przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy, przepisów dotyczących stosowania i przechowywania nawozów i odchodów zwierzęcych,
- r) stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz rolnicze wykorzystanie ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego,
- s) zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
- t) przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- u) emisji hałasu do środowiska,
- v) emisji gazów i pyłów do powietrza,
- w) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- x) poziomów pól elektromagnetycznych,
- y) zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.

Ponadto prowadzenie kontroli w zakresie:

- a) wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- b) realizacji zarządzeń pokontrolnych,
- c) analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład,

- d) analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych, o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*,
 - e) dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów, (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 – Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu*.
 - f) spełniania wymagań przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń, określonych w dyrektywie 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń,
 - g) przestrzegania przez podmioty wymagań wynikających z ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. *o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji*,
 - h) przestrzegania przez podmioty zajmujące się obrotem na rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz gospodarowaniem użytym sprzętem wymagań, wynikających z ustawy z dnia 11 września 2015 r. *o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym*,
 - i) spełniania przez podmioty wymagań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającym obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna,
 - j) nielegalnej działalności w zakresie recyklingu pojazdów oraz użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego we współpracy z organami ścigania,
 - k) upraw GMO.
2. Weryfikacja poprawności danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach *Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń*.
 3. Przyjmowanie i załatwianie skarg, wniosków, w tym wniosków o interwencję i petycji kierowanych do wioś.
 4. Prowadzenie postępowań administracyjnych jako organ I instancji.
 5. Prowadzenie działań pokontrolnych.
 6. Przekazanie do GIOŚ w wyznaczonych terminach, informacji niezbędnych do sporządzania ustawowo wymaganych raportów:
 - a) do dnia 15 lutego 2017 r. – informacji za rok 2016 wynikającej z art. 72 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach,
 - b) do dnia 15 grudnia 2017 r.– wyników kontroli przestrzegania przepisów art. 29 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach w zakresie przypisanym Inspekcji Ochrony Środowiska,
 - c) przekazanie wyników kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance), w układzie półrocznych zestawień:
 - do dnia 6 lipca 2017 r., za okres od 1 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.
 - do dnia 6 grudnia 2017 r., za okres od 1 lipca 2017 r. do 30 listopada 2017 r.
 - d) do dnia 28 lutego 2017 r. informacji za rok 2016 wynikającej z art. 168a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,

- e) do dnia 15 marca 2017 r. – informacji za rok 2016 o wynikach kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
 - f) do dnia 30 września 2017 r. – danych za rok 2016 do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,
 - g) do dnia 30 listopada 2017 r. – danych dotyczących przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, w zakresie spełnienia wymogów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli strumienia odpadów komunalnych, przez:
 - gminy (kontynuacja cyklu z poprzednich lat, 10% gmin)
 - punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie.
7. Udział w projekcie wspólnych kontroli Państwowej Inspekcji Pracy/Państwowej Straży Pożarnej/Inspekcji Ochrony Środowiska w wybranych zakładach branży naftowej i gazowej oraz przemysłu chemicznego.
 8. Weryfikacja, na wniosek NFOŚiGW, rzetelności danych w wybranych rocznych sprawozdaniach o pojazdach wycofanych z eksploatacji za 2016 r., złożonych przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu.
 9. Dokonywanie wpisów do prowadzonego przez GIOŚ Rejestru Upraw GMO oraz zmian wpisów.

II. Transgraniczne przemieszczanie odpadów

1. Prowadzenie kontroli prawidłowości realizacji przemieszczania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
2. Realizacja wspólnych akcji kontrolnych, w tym udział w realizacji projektów inspekcyjnych IMPEL TFS oraz współpraca ze Służbą Celną, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu przemieszczaniu odpadów, w tym w zakresie oceny przewożonych towarów pod kątem klasyfikacji ich do odpadów.
3. Prowadzenie postępowań administracyjnych jako organ I Instancji w zakresie wymierzania kar pieniężnych.

III. Projekty współfinansowane ze środków zagranicznych

1. Udział w realizacji projektów na podstawie zawartych porozumień przez GIOŚ

IV. Upowszechnianie informacji o środowisku

1. Upowszechnianie dostępu do informacji o środowisku, w tym aktualizacja i rozwój portali internetowych.
2. Współpraca z regionalnymi i lokalnymi mediami, m.in. poprzez dostarczanie informacji na temat podejmowanych działań oraz o wynikach prowadzonej działalności (organizowanie konferencji prasowych oraz udzielanie wywiadów w sprawach znajdujących się w kompetencjach WIOŚ).
3. Włączanie się w wybrane regionalne i lokalne inicjatywy edukacyjne oraz informacyjne dotyczące stanu i ochrony środowiska.
4. Współpraca ze społecznością lokalną oraz ekologicznymi organizacjami pozarządowymi.

V. Współpraca z zagranicą

1. Zapewnienie udziału pracowników wojewódzkich inspektoratów w realizacji zadań Głównego Inspektora.

VI. Zadania organizacyjne

1. Terminowe przekazanie do GIOŚ informacji o realizacji zadań IOŚ w 2016 r.
2. Upowszechnianie informacji oraz materiałów uzyskanych w trakcie szkoleń organizowanych przez GIOŚ.

Przy planowaniu zakładów do kontroli uwzględniono także:

- ✓ wymagania dotyczące kategorii ryzyka wg Informatycznego Systemu Kontroli;
- ✓ wymagania art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- ✓ wyniki kontroli realizowanych przez WIOŚ w Warszawie w 2016r.;
- ✓ wyniki oceny jakości powietrza, w tym źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza, powodujące przekroczenia PM10, PM2,5 oraz B(a)P;
- ✓ punktowe źródła zanieczyszczeń komunalnych, które mogą mieć wpływ na eutrofizację jednolitych części wód;
- ✓ zadania, wynikające z Krajowego planu gospodarki odpadami, w tym wyłączenie z eksploatacji składowisk odpadów komunalnych niespełniających wymagań na terenie województwa;
- ✓ Krajowy Program oczyszczania ścieków komunalnych KPOŚK (IV AKPOŚK 2015) - szczególnie zakłady problematyczne, w tym zakłady przemysłu mleczarskiego, zakłady przemysłu mięsnego oraz pozostałe zakłady branży rolno – spożywczej;
- ✓ zobowiązania, wynikające z Traktatu Akcesyjnego, w tym dotyczące dużych źródeł energetycznego spalania paliw;
- ✓ wyniki monitoringu składowisk;
- ✓ zakres wniosków o interwencje kierowanych do MWIOŚ;
- ✓ obowiązek nadzoru nad usuwaniem skutków wypadków i zdarzeń;
- ✓ kontrole prawidłowości postępowania z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi (GMO) w zakresie zamkniętego użycia i zamierzonego uwolnienia do środowiska.

1.7. Zasoby

Według stanu na dzień 31 października 2016 roku w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie obsada etatowa wynosiła 218,25 et. Obsadę etatową poszczególnych komórek organizacyjnych w siedzibie WIOŚ w Warszawie i w Delegaturach zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 2. Załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A.

1.8. Budżet

Według projektu planu finansowego na rok 2017 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie będzie dysponował na wydatki ogólną kwotą **16 501 tys. zł.** na realizację zadań ustawowych, w tym:

- 13 427 tys. zł na wynagrodzenia z pochodnymi,
- 16 tys. zł na utrzymanie trwałości projektu *”Wzmocnienie monitoringu środowiska i działań kontrolnych”* w ramach Programu Operacyjnego PL-O3 finansowanego ze środków MF EOG na lata 2009-2014,
- 35 tys. zł to świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- 300 tys. zł na wydatki inwestycyjne na realizację zadania *„Przebudowa stropu pod patio w głównej siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul Bartyckiej 110A, połączona z przebudową patio”*.
- 2 723 tys. zł to kwota przeznaczona na wydatki rzeczowe, z których 600 tys. zł. stanowi zwrot kosztów poniesionych w związku ze świadczeniem usług zewnętrznych przez laboratorium WIOŚ, stanowiących dochód budżetu państwa.

Ponadto w projekcie planu finansowego na 2017 r. przyznano dla WIOŚ środki w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 FS na realizację projektu pn. *”Termomodernizacja budynku Delegatury WIOŚ w Radomiu”* w kwocie ogółem **990 tys. zł**, w tym:

- budżet środków europejskich wynosi 841 tys. zł,
- budżet państwa (współfinansowanie) stanowi 149 tys. zł.

Oprócz środków zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wnioskował o zaplanowanie, poprzez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środków z rezerwy celowej w wysokości **2 000 tys. zł** na realizację zadania pn. *„Monitoring środowiska w województwie mazowieckim 2017 roku”* oraz w wysokości **1 500 tys. zł**. na zadanie *„Zakup dla laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie nowoczesnej aparatury kontrolno-pomiarowej i sprzętu pomocniczego niezbędnego do realizacji zadań ustawowych”*. Ponadto Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska podpisał umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie zadania pn. *„Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza metalami ciężkimi i WWA na stacjach monitoringu tła pozamiejskiego w latach 2015 -2018- WIOŚ w Warszawie”* na kwotę ogółem 161 tys. zł., z czego na rok 2017 przypada kwota **50 tys. zł**. Ogółem planowana kwota ze środków rezerwy celowej na rok 2017 wynosi **3 550 tys. zł**.

W zakresie dochodów projekt planu finansowego WIOŚ na 2017 r. zakłada dochody w kwocie ogółem **1 043 tys. zł.**, w tym:

- 600 tys. zł wpływy z usług laboratoryjnych,
- 250 tys. zł kary i grzywny,
- 131 tys. zł dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych,
- 7 tys. zł wpływy ze sprzedaży składników majątkowych,
- 1 tys. zł wpływy z różnych opłat,
- 45 tys. zł wpływy z różnych dochodów.

Projekt ustawy budżetowej na rok 2017 w układzie zadaniowym dla WIOŚ w Warszawie przedstawia się następująco (wg BZ załącznik nr 46 – łącznie ze środkami budżetu państwa na współfinansowanie projektu z udziałem środków europejskich)

Lp.	Nazwa funkcji/zadania/działania	Cel*	Nazwa miernika*	Wartość bazowa miernika*	Wartość docelowa miernika 2017 r *	Projekt budżetu na 2017 r. tys. zł
Zadanie 12.1.W	System ochrony środowiska i informacji o środowiska					
Podzadanie 12.1.3 W	Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska	Pozyskiwanie i rozpowszechnianie informacji o stanie środowiska oraz zapewnienie przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska	Liczba wszystkich wykonanych oznaczeń (kontrolnych i monitoringowych)			16 650
Działanie 12.1.3.1W	Państwowy Monitoring Środowiska	Pozyskiwanie i rozpowszechnianie informacji o stanie środowiska	Liczba wykonanych oznaczeń monitoringowych			8 533
Działanie 12.1.3.2.W	Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska	Zapewnienie przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska	Liczba kontroli ze stwierdzonymi naruszeniami do ogólnej liczby kontroli			8 117

*Na etapie sporządzania projektu budżetu na 2017 rok, zgodnie z zapisami „noty budżetowej” nie ustala się wartości mierników dla podzadań i działań budżetu zadaniowego. Cel i nazwa miernika przekazano jako propozycje zgodnie z drukiem BZCM.

Środki z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Termomodernizacja budynku Delegatury WIOŚ w Radomiu” z udziałem UE w kwocie **990 tys. zł** wg budżetu zadaniowego przeznaczone będą na:

- Państwowy Monitoring Środowiska - 792 tys. zł, (w tym: środki UE 673 tys. zł)
- Działalność kontrolną w zakresie ochrony środowiska - 198 tys. zł.(w tym: środki UE 168 tys. zł).

Według układu zadaniowego przewidywane środki z rezerwy celowej na 2017 r. dla WIOŚ w kwocie **3.550 tys. zł** przeznaczone będą na:

- Państwowy Monitoring Środowiska - 3 250 tys. zł,
- Działalność kontrolną w zakresie ochrony środowiska - 300 tys. zł.

2. Środowisko, czynności i zakłady

2.1. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska

Na podstawie wykonanych rocznych ocen jakości powietrza nie można stwierdzić jednoznacznych tendencji dotyczących jakości powietrza w województwie. Wyjątkiem jest zdecydowany spadek stężeń dwutlenku siarki spowodowany znaczącą redukcją emisji tej substancji ze źródeł przemysłowych. Nadal istotnym problemem pozostają w sezonie zimowym ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, oraz benzo(a)pirenu, których głównymi źródłami pochodzenia są indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań oraz komunikacja samochodowa. Należy jednak zauważyć, że zanieczyszczenia przemieszczane są na znaczne odległości, stąd duża część tych zanieczyszczeń na województwo mazowieckie napłynęła zarówno z pozostałych województw jak i innych krajów. W Warszawie ze względu na intensywny ruch samochodowy oraz występowanie tzw. kanionów ulicznych dochodzi dodatkowo do przekroczeń norm jakości dla dwutlenku azotu. W sezonie letnim występuje zbyt wysokie stężenia ozonu troposferycznego (przypowierzchniowego), który powstaje w wyniku przemian fizykochemicznych, głównie tlenków azotu w obecności dużej ilości światła słonecznego, zazwyczaj w okresach największych upałów.

Ze względu na tereny, zaliczane do OSN - obszarów szczególnie narażonych na dopływ azotu ze źródeł rolniczych, a także utrzymującą się emisję związków azotu ze źródeł komunalnych i przemysłu rolno – spożywczego, przy planowaniu podmiotów do kontroli uwzględnione zostaną także wyniki monitoringu wód powierzchniowych, szczególnie dotyczące podwyższonych wartości związków biogenych.

W związku z tym kontrolą zostaną objęte między innymi instalacje do chowu lub hodowli zwierząt kwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

2.2. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa (w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii)

Według stanu na dzień 30 września 2016 r. na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 56 zakładów objętych Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającą, a następnie uchylającą dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197/1 z 24 lipca 2012 r.), zwaną SEVESO III, w tym:

- ✓ 18 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR):
 1. PKN ORLEN S.A. Terminal Paliw w Mościskach ul. Estrady 8, 05-080, Mościska
 2. RABEN POLSKA Sp. z o.o. Oddział w Grodzisku Mazowieckim ul. Chrzanowska 7, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
 3. BAYER Sp. z o.o. Magazyn w Błoniu Pass 20H, 05-870 Błonie
 4. Wilshire Holding Sp. z o.o. Pass 20N, 05-870 Błonie
 5. FERTICO Sp. z o. o. ul. Bieniewicka 43, 05-870 Błonie
 6. Reckitt Benckiser Production (Poland) Sp. z o.o. ul. Okunin 1, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki

7. CEDROB S.A. ul. Płocka 5, 06-400 Ciechanów Wytwórnia Pasz - CEDROB Pasze w Raciążu ul. Płocka 78, 09-140 Raciąż
 8. Operator Logistyczny Paliw Płynnych Sp. z o.o. ul. Wyszogrodzka 133, 09-410 Płock, Baza Paliw nr 5 w Emilianowie, 05-205 Emilianów
 9. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku ul. Chemików 7, 09 – 411 Płock
 10. PERN S.A. Baza Miszewko Strzałkowskie z/s: ul. Wyszogrodzka 133, 09 – 410 Płock, Miszewko Strzałkowskie, 09-472 Słupno
 11. Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. z/s: ul. Ignacego Łukasiewicza 39, 09 – 400 Płock, ul. Chemików 7, 09 – 411 Płock
 12. ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Terminal Gazu w Płocku z/s: Widełka nr 869, 34 – 145 Widełka, ul. Długa 1, 09 – 411 Płock
 13. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Mark-Gaz Mieczysław Markuszewski, Rozlewnia Gazu Płynnego w Gostyninie z/s: ul. Stefana Banacha 10, 09 – 400 Płock, ul. Płocka 66/68, 09-500 Gostynin
 14. PCC Exol S.A. z/s: ul. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny, ul. Długa 14, 09 – 411 Płock
 15. OBR Spółka Akcyjna ul. Chemików 5, 09 -411 Płock
 16. Ekonip Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 1 A, 96 - 325 Radziejowice
 17. MESKO S.A. Oddział w Pionkach, ul. Zakładowa 7, 26-670 Pionki
 18. SOUDAL MANUFACTURING Sp. z o. o., ul. Wspólna 21, 26-670 Pionki
- ✓ 38 zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR):
1. PETROLOT Sp. z o.o. ul. J. Gordona Bennetta 2, 02-159 Warszawa
 2. CHŁODNIE WARSZAWSKIE MORSPOL S.A. ul. Marywilska 26, 03-228 Warszawa
 3. Zakład Separacji Powietrza, Linde Gaz Polska Sp. z o. o. Oddział Warszawa ul. Kasprowicza 132, 01-943 Warszawa
 4. ZAP Sznajder Batterien S.A. ul. Warszawska 47, 05-820 Piastów
 5. Centrum Dystrybucyjne Błonie Sp. z o. o. ul. Wierzbowa 7, 05-870 Błonie
 6. PZL „Warszawa – Okęcie” S.A. Al. Krakowska 110/114, 00-971 Warszawa
 7. Air Products Sp. z o. o. Oddział Warszawa ul. Bukowiecka 71, 03-893 Warszawa
 8. PGNiG TERMIKA S.A. Ciepłownia Wola ul. Połczyńska 21, 01-377 Warszawa
 9. PGNiG TERMIKA S.A. Elektrociepłownia Siekierki ul. Augustówka 30, 02-981 Warszawa
 10. Fabryka Kosmetyków Kosmepol Sp. z o.o. ul. Warszawska 21, 05-805 Kanie
 11. System Gazociągów Tranzytowych „EUROPOL GAZ” S.A. 00-342 Warszawa ul. Topiel 12 Tłocznia Gazu Ciechanów 06-461 Regimin, m. Lekowo
 12. WASBRUK Sochoń Arkadiusz, Sochoń Witold Spółka jawna w Starych Pieścirogach, 05-191 Nasielsk, ul. Stefana Żółkiewskiego 1
 13. „Bartkowski, Koźlakiewicz, Ludwiński Spółka Jawna” 06-500 Mława ul. Zachodnia 28 Ferma Drobiu w Kondrajcu Pańskim 06-450 Glinojec
 14. „Chów i Hodowla Drobiu” Maciej Śliwiński w Mdzewie 06-445 Strzegowo
 15. Ferma drobiu Dawid Błażkiewicz w Mdzewie 06-445 Strzegowo

16. ŚLIWIŃSCY Spółka Jawna ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów Ferma drobiu Kozielsk I, Ferma drobiu Kozielsk II 09-310 Kuczbork-Osada
17. Andrzej i Michał Śliwińscy Spółka Jawna ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów Ferma drobiu Chodubka, 09-310 Kuczbork-Osada
18. Marcin Śliwiński i Wspólnicy Spółka Jawna, Michał Śliwiński i Wspólnicy ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów Ferma drobiu Kozielsk IV, 09-310 Kuczbork-Osada
19. Hanna i Marcin Śliwińscy Spółka Jawna ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów Ferma drobiu Kozielsk V, 09-310 Kuczbork-Osada
20. AGO Goździkowski Sp. J. ul. Raciążska 60, 06-540 Radzanów Ferma drobiu w Grabówcu, 06-456 Ojrzeń
21. Andrzej i Marcin Śliwińscy Sp. J. ul. Siemiątkowskiego 20, 06-540 Radzanów Ferma drobiu w Bońkowie Kościelnym 06-540 Radzanów
22. Śliwińscy Sp. J. ul. Siemiątkowskiego 20 Ferma drobiu Wróblewo IV 06-540 Radzanów
23. ZARĘBY 1 Kozłakiewicz EIP Spółka Jawna ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 06-500 Mława Ferma Drobiu w Liberadzu 06-550 Szreńsk
24. DJCHEM CHEMICALS POLAND S.A. ul. Łukasiewicza 11A, 05-200 Wołomin
25. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „GAZDA” Sp.z o.o. ul. Starzyńskiego 17, 08-110 Siedlce
26. Ferma Trzciniec Tomasz Pióro, 08-114, Trzciniec 160
27. ERCA Polska Sp. z o. o. II Armii Wojska Polskiego 44, 08-400 Garwolin
28. FERMA DROBIU Jakub Pióro, 08-114 Żebrak
29. PEGAS Oil Sp. z o. o. Ławy, ul. Składowa 9, 07-411 Rzekuń
30. ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Terminal Gazu w Płocku z/s: Widełka nr 869, 34-145 Widełka, ul. Chemików 7, 09-411 Płock
31. Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej ZALGAZ J. G. E Gostomscy Sp. J. Bronowo, Bronowo Zalesie 65A, 09 -411 Biała k. Płocka
32. Gazgrod Plus Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego ul. Jaktorowska 17, 96-300 Żyrardów
33. AŁ Grześkiewicz Sp. J. „Ferma Drobiu Rzeszotary Zawady 26” z/s: Sadłowo 40, 09-320 Biezuń, Rzeszotary Zawady 26, 09 -204 Rościszewo
34. Polski Gaz Sp. z o.o. Oddział w Górze Kalwarii, Rozlewnia Gazu, ul. Adamowicza 1, 05-530 Góra Kalwaria
35. Kingspan Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 20, 27-300 Lipsko
36. MAR-ROM Sp. J. Marian Janiszek i Wspólnicy, Stacja przeładunkowa gazu propan-butan, ul. Tokarska 3, 26-600 Radom
37. „AGROSIMEX” Sp. z o.o., Goliany 43, 05-620 Błędów
38. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Świerże Górne, 26-900 Kozienice

Ponadto 103 zakłady tzw. potencjalni pozostali sprawcy wystąpienia poważnej awarii, którzy nie podlegają Dyrektywie PEiR 2012/18/UE.

Najwięcej zakładów podlegających Dyrektywie SEVESO III funkcjonuje na terenie m. Płocka, m.st. Warszawy oraz powiatu warszawskiego zachodniego i ciechanowskiego.

Funkcjonujące zakłady w większości należą do branży chemicznej oraz do zakładów dokonujących przesyłu i magazynowania substancji ropopochodnych, a także magazynowania substancji niebezpiecznych (w szczególności ochrony roślin).

Liczba zarejestrowanych zdarzeń na terenie województwa mazowieckiego:

Rok	Suma, w tym:	ZDR	ZZR	Pozostali potencjalni sprawcy PA	Inne
2013	22	7	0	1	14
2014	15	6	1	3	5
2015	9	0	0	0	9
I-III kw. 2016	8	2	0	2	4
SUMA 01.01.2013r. – 30.09.2016r.	54	15	1	6	32

Biorąc pod uwagę analizę powyższych danych, WIOŚ w Warszawie zaplanował na 2017 r. przeprowadzenie kontroli:

- ✓ w 16 zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR), w tym 1 kontrolę wspólnie z Państwową Strażą Pożarną.
Odstąpiono od przeprowadzenia w 2017 r. 2 kontroli w zakładach dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii, ponieważ z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska, wykazu kontrolowanych zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku, wynika że zakłady te zostaną w 2017 r. objęte kontrolą PSP;
- ✓ w 15 zakładach o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR), w tym 2 kontrole wspólnie z Państwową Strażą Pożarną.

Ogólne zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa, przewidziane w szczególności do oceny w trakcie kontroli zaplanowanych do wykonania w 2017 r.

1. Ocena stanu faktycznego, dotycząca:

- ✓ ilości i rodzaju posiadanych substancji niebezpiecznych albo ich charakterystyki fizykochemicznej, pożarowej i toksycznej,
- ✓ zmian technologii lub profilu produkcji,
- ✓ zmian, które mogłyby mieć poważne skutki związane z ryzykiem awarii w stosunku do danych zawartych w zgłoszeniu.

2. Ocena poziomu wdrożenia systemu bezpieczeństwa dotycząca:

- ✓ instrukcji bezpiecznego funkcjonowania instalacji, w której znajduje się substancja niebezpieczna, przewidzianej dla normalnej eksploatacji instalacji, a także konserwacji i czasowych przerw w ruchu,
- ✓ prowadzenia monitoringu funkcjonowania instalacji, w której znajduje się substancja niebezpieczna, umożliwiającego podejmowanie działań korekcyjnych w przypadku

wystąpienia zjawisk stanowiących odstępstwo od normalnej eksploatacji instalacji, w tym związanych ze zużyciem i korozją jej elementów.

Zapewniony zostanie udział w realizacji wspólnych kontroli Państwowej Inspekcji Pracy/Państwowej Straży Pożarnej/Inspekcji Ochrony Środowiska w wybranych zakładach branży naftowej i gazowej oraz przemysłu chemicznego, zgodnie z Deklaracją w sprawie porozumienia na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w przemyśle naftowym i gazowym, zawartą w dniu 24 listopada 2011 r. przy udziale Głównego Inspektora Pracy, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W ramach tego zadania kontrolą zostanie objęty zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tj. Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych S.A. – Baza Surowcowa w miejscowości Miszewko Strzałkowskie.

Plan kontroli zaplanowanych do przeprowadzenia wspólnie z PSP w 2017 r., dotyczący zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR), został uzgodniony pomiędzy Mazowieckim Wojewódzkim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej i Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska (Załącznik nr 3c do Planu pracy – załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A).

2.3. Konkretny, tematyczny zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa mazowieckiego

Delegatura WIOŚ w Ciechanowie

Na terenie działania Delegatury występuje duża koncentracja wielkoprzemysłowych ferm zwierząt, przede wszystkim do chowu lub hodowli drobiu kurzego, każda licząca powyżej 40 tys. stanowisk, objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego, skupionych przede wszystkim w powiatach: mławskim i żuromińskim.

Podobnie jak w latach ubiegłych, pomimo dużej koncentracji, utrzymuje się wysoka intensywność budowy lub rozbudowy kolejnych wielkotowarowych instalacji do chowu lub hodowli drobiu kurzego.

Wg stanu z dnia 30 czerwca 2016 r. na terenie działania Delegatury znajdowało się 98 [65,33%] spośród 150 wielkoprzemysłowych ferm drobiu funkcjonujących w województwie mazowieckim.

Zdecydowana większość - 93 instalacji to duże obiekty zaliczane do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko. Istotne jest również, że fermy oddawane do użytkowania w ostatnim okresie są znacznie większe i liczą nawet powyżej 1mln stanowisk do chowu drobiu kurzego, co wiąże się również z zaliczeniem tych największych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej z powodu magazynowania w instalacji gazu płynnego propan.

W porównaniu do 2009 r., kiedy na tym terenie znajdowało się 35 wielkoprzemysłowych instalacji do chowu drobiu kurzego, ich liczba w ostatnich latach wzrosła prawie 3 - krotnie.

W powyższych uwarunkowaniach w celu zapewnienia pełnej realizacji planu kontroli w 2017 r. oraz objęcia kontrolą wszystkich nadzorowanych instalacji IPPC do chowu drobiu, fermy w których podczas ostatnich 2 kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości – będą kontrolowane raz na 3 lata, pozostałe z częstotliwością raz na 2 lata.

Eksploracja instalacji IPPC do chowu drobiu powoduje uciążliwą emisję technologiczną do powietrza oraz wytwarzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Prowadzi także do wytwarzania znacznych ilości obornika kurzego i pomiotu, przeznaczanych przede wszystkim do wykorzystania rolniczego.

W tych okolicznościach podwyższone jest ryzyko postępowania z nawozami w sposób niezgodny z wymaganiami ustawy o nawozach i nawożeniu, w szczególności przekraczania dopuszczalnej dawki azotu 170 kg N/ha/rok.

Z zagrożeniami dla środowiska, wywoływanymi rosnącą koncentracją wielkotowarowych instalacji do chowu drobiu kurzego na obszarach wiejskich, powiązane są inwestycje podejmowane w przemyśle rolno-spożywczym.

Delegatura WIOŚ w Mińsku Mazowieckim

W oparciu o analizę zadań stawianych przed Inspekcją, specyfikę obszaru objętego działaniami Delegatury WIOŚ w Mińsku Mazowieckim oraz analizę zgłaszanych wniosków o podjęcie interwencji w planie kontroli na rok 2017 zostaną uwzględnione następujące zagadnienia:

- ocena wywiązywania się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w KPOŚ 2010, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.,
- ocena realizacji przez gminy obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (10% gmin z terenu objętego działalnością Delegatury),
- weryfikacja rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przedkładanych przez gminy (100% gmin),
- ocena instalacji energetycznego spalania paliw stosujących ciężki olej opałowy (2 – instalacje) oraz statków stosujących olej do silników statków żeglugi śródlądowej (3 statki),
- ocena podmiotów w zakresie realizacji obowiązków w zakresie gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów przetwarzających odpady opakowaniowe,
- ocena podmiotów używających czynników chłodniczych pod kątem zastępowania SZWO czynnikami z grupy F-gazów,
- ocena podmiotów podlegających obowiązkom wynikającym z ustawy o bateriach i akumulatorach.

Ponadto pod stałym nadzorem pozostają instalacje IPPC, zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR).

W związku ze zgłaszaniem we wnioskach o podjęcie interwencji kwestii dotyczących „szarej strefy” w recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w roku 2017 podejmowane będą dalsze kontrole w tym zakresie.

W roku 2016 nasilił się również problem porzucania i zakopywania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych zgłaszany m.in. przez organy ścigania. Biorąc powyższe pod uwagę w 2017 r. podejmowane będą dalsze działania we współpracy z organami ścigania i organami samorządowymi mające na celu eliminację działań naruszających obowiązujące uregulowania prawne.

Delegatura WIOŚ w Ostrołęce

Na obszarze nadzorowanym przez Delegaturę w Ostrołęce występują w mniejszym lub większym zakresie wszystkie problemy ochrony środowiska uwzględniane w wytycznych do planowania.

Pod szczególnym nadzorem znajdują się instalacje o znaczeniu krajowym różnej branży, w tym m.in. zakłady celulozowo-papiernicze, duże zakłady mleczarskie i przemysłu mięsnego o znaczącym oddziaływaniu na środowisko w każdym komponentcie.

Nadzorem zostanie objęta realizacja zadań w zakresie KPOŚK wraz ze szczególnym uwzględnieniem punktowych źródeł zanieczyszczeń wód Narwi i Bugu zasilających Zalew Zegrzyński - źródło wody pitnej dla miasta stołecznego Warszawy.

Kontynuowane będą działania w kierunku ograniczania emisji gazów i pyłów z punktowych źródeł energetycznych i przemysłowych.

Zagadnieniem, na którym koncentrują się najbardziej rozległe, ale zarazem najtrudniejsze działania, w dalszym ciągu pozostaje gospodarka odpadami: przemysłowymi, specyficznymi oraz komunalnymi.

Do problemów specyficznych należą zagadnienia kontroli wprowadzanych do obrotu wyrobów, w szczególności urządzeń emitujących hałas na zewnątrz pomieszczeń oraz legalności i dopełnienia wymagań dotyczących drewna i wyrobów z drewna wprowadzanych na rynek.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia i rozpoznanie oraz biorąc pod uwagę problemy, jakie w 2016 r. nasiliły się w stopniu nieobserwowanym wcześniej, zidentyfikowano dwa główne specyficzne problemy na obszarze Delegatury, które zostały uwzględnione w planie kontroli na 2017 r.

- Problem zamkniętych, wymagających przeprowadzenia rekultywacji, składowisk odpadów.

Jednym z ważniejszych problemów lokalnych występujących na terenie działania Delegatury WIOŚ w Ostrołęce są zamknięte składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wymagające przeprowadzenia rekultywacji. Według stanu na koniec października 2016r., na terenie działania Delegatury WIOŚ w Ostrołęce jest 10 zamkniętych składowisk odpadów wymagających przeprowadzenia rekultywacji oraz 1 składowisko wymagające zamknięcia i rekultywacji.

Z końcem 2005 r. sukcesywnie były zamykane składowiska odpadów, które nie spełniały wymagań dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz.

L 182 z 16.07.1999r., s.1) oraz przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 243, z późn.zm.). Pomimo uzyskania decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie składowisk odpadów, zarządzający składowiskami odpadów nie realizują zadań określonych w harmonogramie działań związanych z ich rekultywacją. Od tego czasu stan uległ niewielkiej poprawie i nadal są przypadki naruszania prawa polegającego na nierealizowaniu obowiązków przeprowadzenia rekultywacji. Stąd zachodzi potrzeba ujęcia tego problemu w planie pracy na 2017 rok. Ponadto analiza badań monitoringowych zamkniętych składowisk odpadów wskazuje, że monitoring nie jest prowadzony w wymaganym zakresie, a jego wyniki nie są terminowo, a czasami w ogóle, przekazywane do WIOŚ.

Z powyższych względów jednym z lokalnych priorytetów działania Delegatury WIOŚ w Ostrołęce w zakresie gospodarki odpadami w roku 2017 będzie przegląd zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod kątem realizacji decyzji dotyczących zamknięcia, w szczególności w zakresie wykonania pełnej rekultywacji oraz monitorowania wpływu na środowisko. W celu wymuszenia realizacji obowiązków spoczywających na prowadzących nadzór nad zamkniętymi składowiskami odpadów, zaplanowano kontrolę 4-ch zamkniętych składowisk odpadów wymagających przeprowadzenia rekultywacji i 1-go składowiska wymagającego uzyskania decyzji na zamknięcie i rekultywacji.

- Problem lokalnej uciążliwości hałasu emitowanego do środowiska na terenach wiejskich z zakładów usługowo- produkcyjnych, w szczególności z zakładów przemysłu drzewnego (tartaków).

W 2016 r. wpłynęło kilkanaście wniosków o interwencje w sprawie hałasu z tartaków i zakładów kamieniarskich graniczących z terenami zabudowy zagrodowej. W kilku sprawach interwencje były ponawiane, a mieszkańcy zgłaszali swoje niezadowolenie z działań WIOŚ. W części interwencje okazały się zasadne, a niektóre ze spraw wymagają dokładniejszego rozpoznania, co będzie realizowane w 2017 roku. W tym celu planem kontroli zostanie objętych m.in. 7 takich zakładów (w tym 5 tartaków) – podczas kontroli zostaną przeprowadzone pomiary poziomu hałasu w środowisku pochodzącego z urządzeń lub instalacji.

Te i inne problemy lokalne będą rozwiązywane w ramach zadań wynikających z ogólnych wytycznych do działalności kontrolnej na 2017 rok.

Delegatura WIOŚ w Płocku

Charakterystyczną cechą obszaru kontrolowanego przez Delegaturę w Płocku jest usytuowanie dużego zakładu chemicznego - PKN ORLEN S.A. z Zakładem Produkcyjnym w Płocku oraz znajdujących się w jego bezpośrednim sąsiedztwie szeregu podmiotów, eksploatujących instalacje, które m.in. w przeszłości stanowiły część zakładu PKN ORLEN, a ich funkcjonowanie wiąże się bezpośrednio z zakładem.

Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku zajmuje obszar 1369 ha i jest największym zintegrowanym kompleksem rafineryjno-petrochemicznym w Polsce o zdolności

przerobowej około 18 mln ton ropy naftowej rocznie. Na terenie zakładu zlokalizowane są jednostki technologiczne związane z częścią:

- rafineryjną, w skład której wchodzi 48 obiektów
- petrochemiczną, w skład której wchodzi 22 obiekty
- energetyczną, w skład której wchodzi 20 obiektów,
- logistyczną, w skład której wchodzi dwa podstawowe obiekty.

Każdy z pojedynczych obiektów ze względu na wielkość powinien być skontrolowany jako odrębny podmiot korzystający ze środowiska.

Kontrole instalacji związanych z PKN „ORLEN”, traktowane są jako zadanie priorytetowe.

Wszystkie zorganizowane źródła emisji na terenie PKN ORLEN S.A. wymagają kontroli dotrzymania dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

Na bieżąco kontrolom automoniotringowym podlegają wyniki z pomiarów ciągłych (1 emitor) oraz okresowych pomiarów automonitoringowych z 38 emitorów, dla których taki obowiązek ustanowiono.

Weryfikacji również podlegają coroczne raporty z określenia oddziaływania instalacji PKN ORLEN S.A. w zakresie emisji hałasu .

Na terenie zakładu występują również źródła emisji niezorganizowanej, które wymagają dokładnego rozpoznania w celu identyfikacji występowania źródeł uciążliwości odorowych.

Ponadto PKN ORLEN S.A. stanowi zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. WIOŚ uzgadnia dokumentację dla Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. jako zakładu ZDR przed jej zatwierdzeniem przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Inspektorzy sprawdzają również realizację obowiązków wynikających z decyzji zatwierdzających dokumenty oraz z dokumentów zakładu ZDR.

Ponadto cyklicznym kontrolom WIOŚ powinny podlegać następujące zagadnienia:

- realizacja obowiązków zawartych w pozwoleniach wodnoprawnych Marszałka Województwa Mazowieckiego na:
 - pobór wody powierzchniowej oraz wody podziemnej,
 - wprowadzanie wód drenażowych z systemu opadowo-melioracyjnego oraz część oczyszczonych wód opadowych z terenu zakładu do środowiska,
 - wprowadzanie ścieków z centralnej oczyszczalni ścieków do środowiska;
- realizacja planu remediacji powierzchni ziemi zanieczyszczonej produktami naftowymi dla terenu 1379 ha – uregulowanego decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- realizacja decyzji GIOŚ na wysyłkę odpadów niebezpiecznych w ramach transgranicznego przemieszczania odpadów;
- realizacja obowiązków decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego – pozwolenia na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji do diagnozowania i kwalifikowania surowców, materiałów, sprzętu, maszyn i urządzeń;
- realizacja warunków decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego w związku z uczestnictwem w handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- realizacja obowiązków operatora urządzeń zawierających substancje zubażające warstwę ozonową oraz fluorowane gazy cieplarniane;

- realizacja obowiązków wynikających z rozporządzenia REACH, jako producenta oraz dalszego użytkownika substancji chemicznych i ich mieszanin;
- utrzymywanie składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej.

PKN ORLEN S.A. objęty jest obowiązkiem złożenia corocznego sprawozdania PRTR, który wymaga weryfikacji.

W 2017 r. planuje się prowadzenie dalszych kontroli z pomiarami emisji zanieczyszczeń do powietrza, a także analizowany będzie proces wdrażania przez Spółkę konkluzji BAT dotyczących emisji niezorganizowanej.

Planowane jest przeprowadzenie kontroli w terenie:

- Zakładu Produkcyjnego jako Zakładu Dużego Ryzyka,
- wybranych instalacji IPPC:
 - Elektrociepłownia,
 - Olefiny II,
 - Claus
 - Centralna Oczyszczalnia Ścieków - emisja do powietrza
 - DRW III
 - Reforming I
 - Ekspedycja etylenopochodnych
 - Wytwarzanie benzenu, butadienu i eteru
 - Ekstrakcja aromatów
 - HON I
 - Ekspedycja olefin
 - Kraking Katalityczny II

W celu uzupełnienia pomiarów wykonywanych w ramach Systemu Oceny Jakości Powietrza (SOJP) planowane jest przeprowadzenie analizy jakościowej powietrza na terenie miasta Płocka, poprzez rozmieszczenie próbników pasywnych w celu pomiaru: benzenu, siarkowodoru, fluorowodoru, dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu.

W uzgodnieniu z Prezydentem Płocka wyznaczono 5 punktów pomiarowych: w okolicach hali sportowej ORLEN ARENA, na osiedlach Podolszyce, Trzepowo, Winiary, na stacji pomiarowej przy ul. Reja.

Planowane są następujące cykle pomiarowe:

- benzen – 2 razy w sezonie (8 cykli)
- pozostałe substancje – 1 raz w sezonie (4 cykle).

W przypadku wystąpienia wyraźnych uciążliwości odorowych będą pobierane próbki powietrza przy użyciu aspiratora na rurki z węglem aktywnym oraz przy użyciu mobilnego sprzętu do szybkiej oceny ryzyka (laboratorium mobilnego i detektora zdalnego chmury substancji niebezpiecznych).

Delegatura WIOŚ w Radomiu

W związku utrzymującymi się interwencjami napływającymi do Delegatury w Radomiu w zakresie uciążliwości związanej z działalnością zakładów przetwórstwa owocowo-warzywnego, uciążliwości hałasowej, a także zmianą przepisów prawa oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami w przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska planowane są wzmożone działania kontrolne w następujących obszarach:

- Przetwórstwo owocowo-warzywne

W roku 2017 kontynuowane będą działania kontrolne w zakładach przetwórstwa owocowo-warzywnego, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów znajdujących się na terenie gmin Góra Kalwaria, Mogielnica, Belsk Duży i Przysucha, które eksploatują własne oczyszczalnie ścieków. W okresie szczytu kampanijnego tj. od sierpnia do połowy grudnia często występują sytuacje związane z przeciążeniem oczyszczalni nadmiernym ładunkiem zanieczyszczeń, co powoduje destabilizację procesów oczyszczania i odprowadzanie niedostatecznie oczyszczonych ścieków do odbiornika. W ramach nadzoru zwiększona została liczba punktów monitoringowych rzeki Rykolanki, do której odprowadzane są ścieki z jednego z zakładów przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Prowadzone wyniki badań monitoringowych rzeki Rykolanki z ostatnich dwóch lat wyraźnie wskazują na jej zanieczyszczenie. Kontynuacja badań monitoringowych oraz kontrole zakładu pomocne będą w prowadzonym przez prokuraturę postępowaniu wyjaśniającym o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z zanieczyszczeniem rzeki Rykolanki.

- Hałas

Coraz bardziej widocznym problemem będącym przedmiotem licznych interwencji w 2016 roku jest uciążliwość hałasowa, powodowana działalnością produkcyjną, usługową i handlową, której nie można przyporządkować do danej branży, czy też jednego rodzaju prowadzonej działalności. Szczególny wzrost liczby zgłaszanych interwencji widoczny jest w okresie letnim, kiedy intensywnie pracują urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze.

Planowane działania ze strony Delegatury WIOŚ w Radomiu to kontrole potencjalnych sprawców uciążliwości hałasowych, w tym kontrole wybranych podmiotów, które uzyskały decyzje, określające dopuszczalną emisję hałasu lub wobec których toczy się postępowanie o wydanie decyzji określającej dopuszczalne poziomy hałas.

Uwzględniając specyfikę spraw dotyczących uciążliwości hałasowej, w sytuacji kiedy będzie to możliwe w określonych sprawach interwencyjnych pomiary hałasu będą prowadzone bez wcześniejszego powiadomienia podmiotu stwarzającego uciążliwość.

- Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych

W 2017r. planem kontroli objęte będą, jak co roku komunalne oczyszczalnie ścieków. Kontrole będą miały na celu monitorowanie efektywności pracy oczyszczalni ścieków, egzekwowanie dotrzymywania warunków decyzji administracyjnych przez eksploatatorów, poprawę jakości wód powierzchniowych. Założone cele kontroli przyczynią się do eliminowania emisji substancji zanieczyszczeń w ilościach wyższych, niż określone w pozwoleniu wodno-prawnym, zwiększeniu wydajności pracy oczyszczalni i poprawy efektów oczyszczania ścieków. Ponadto pozwoli to na identyfikację wód, w których występują znaczące przekroczenia standardów jakości oraz identyfikację znaczących źródeł zanieczyszczeń obszarowych. Kontrole mogą być połączone z pomiarami jakości odprowadzanych ścieków oraz jakości wód odbiornika poniżej i powyżej zrzutu ścieków.

W 2016r. prowadzone były liczne kontrole interwencyjne dot. zanieczyszczenia wód powierzchniowych spowodowane odprowadzaniem niedostatecznie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków komunalnych.

Na 2017r zostały wskazane dwa najistotniejsze punktowe źródła zanieczyszczeń wód, które będą objęte systemem automatycznych stacji pomiaru jakości wód wraz z możliwością zdalnego przesyłania i zbierania danych w obrębie województwa mazowieckiego. Są to odbiorniki ścieków odprowadzanych z komunalnych oczyszczalni ścieków, które były przedmiotem interwencji w 2016r. – rzeka Zagożdzonka w m. Nowa Wieś oraz rzeka Czarna w m. Sułkowice.

- Gospodarka odpadami

Na terenie objętym działalnością Delegatury w Radomiu nadal widoczny jest problem związany z brakiem zdecydowanych działań zmierzających do rekultywacji składowisk, które zostały już zamknięte, jak również brak zainteresowania przez zarządzających w zakresie zamykania składowisk nieeksploatowanych. Z powyższych względów kontynuowane będą kontrole składowisk nieeksploatowanych, jak również składowisk które zostały zamknięte, a nie zostały zrekultywowane.

W 2017 r. Delegatura w Radomiu kontynuować będzie również kontrole w zakresie gospodarki odpadami medycznymi, ze szczególnym uwzględnieniem zakaźnych odpadów medycznych, w placówkach szpitalnych i samodzielnych publicznych zespołach opieki zdrowotnej.

- Ochrona powietrza

W związku z wprowadzeniem rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2016r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych zawartych w niektórych farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaninach do odnawiania pojazdów (Dz. U. z 2016r. poz. 1353), na rok 2017 planuje się kontynuację kontroli wytwórców i podmiotów stosujących farby.

Kontynuowane będą również kontrole instalacji energetycznego spalania paliw o mocy powyżej 50 MW. W 2017r. planowane jest przeprowadzenie 5 kontroli w wytypowanych zakładach eksploatujących instalacje do energetycznego spalania paliw w celu sprawdzenia dotrzymywania przez nie zaostrzonych norm emisyjnych. Kontrole powinny być bezwzględnie połączone z pomiarami emisji zanieczyszczeń, z wyjątkiem instalacji wyposażonych w urządzenia do ciągłego monitoringu jakości spalin.

- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Z uwagi na liczne sygnały związane z podejrzeniem, że przedsiębiorcy wprowadzają na rynek krajowy sprzęt elektryczny i elektroniczny nie posiadając wpisu w rejestrze GIOŚ planuje się zwiększenie w 2017 liczby kontroli w tym obszarze.

Wydział Inspekcji WIOŚ w Warszawie

W oparciu o uwarunkowania i zidentyfikowane najważniejsze problemy lokalne, w planie kontroli na 2017 r. zostaną uwzględnione najistotniejsze zagadnienia ochrony środowiska, w tym:

- ✓ punktowe źródła emisji ścieków komunalnych, wpływające na eutrofizację jednolitych części wód powierzchniowych - JCWP, objęte IV Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania

Ścieków Komunalnych 2015, zatwierdzoną przez Radę Ministrów w dniu 21 kwietnia 2016 r., głównie w zlewni rzeki Jeziorki zagrożonej eutrofizacją (kontynuacja z lat wcześniejszych) oraz w zlewni rzeki Utraty (kontynuacja z lat wcześniejszych), a także zakłady przemysłu rolno-spożywczego, przede wszystkim wykorzystujące rolniczo ścieki.

Ponadto, na wniosek Wydziału Inspekcji, w ramach badań wykonywanych na potrzeby monitoringu operacyjnego w 2017 roku będzie prowadzony monitoring badawczy rzeki Zimna Woda, w związku z powtarzającymi się interwencjami dotyczącymi zanieczyszczenia rzeki i jej dopływów;

- ✓ ocena przestrzegania przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie spełniania wymogów prawa przez:
 - wszystkie gminy w odniesieniu do przedłożenia rocznego sprawozdania dotyczącego gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - co najmniej 10 % gmin w ramach kontynuacji cyklu z lat wcześniejszych oraz PSZOK prowadzone w tych gminach;
- ✓ nowe instalacje, które z dniem 1 lipca 2015 roku podlegają pod obowiązek posiadania pozwolenia zintegrowanego, w celu sprawdzenia, czy przestrzegają warunków korzystania ze środowiska;
- ✓ instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego, zakłady o zwiększonym ryzyku i zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w których podczas poprzednich kontroli wykazano istotne naruszenia;
- ✓ instalacje, których funkcjonowanie powoduje wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, objęte obowiązkiem sprawozdawczym w systemie PRTR, oraz inne, dla których od 1 stycznia 2016 r. obowiązują nowe standardy emisyjne w zakresie pyłu, SO₂ i NO₂;
- ✓ ocena realizacji programu działań w zakresie ograniczenia odpływu związków azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych wskazanych jako jednolite części wód powierzchniowych – OSN Bzura. Kontrolą zostaną objęte instalacje do chowu lub hodowli zwierząt kwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (działania kontrolne przez okres 4 lat, kontynuacja z lat wcześniejszych);
- ✓ zagadnienia dotyczące realizacji programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych, wraz z analizą obowiązków nałożonych na organy i podmioty korzystające ze środowiska w związku z ogłoszonym Alertem Poziomu II wynikającym z przekroczeń norm jakości powietrza w strefie mazowieckiej;
- ✓ identyfikacja i kontrola podmiotów używających czynników chłodniczych, dokonujących ich obrotu, zwłaszcza pod kątem zastępowania SZWO czynnikami z grupy F-gazów.

Zakłada się także prowadzenie większej niż dotychczas liczby kontroli z pomiarami, w tym z wykorzystaniem laboratoriów mobilnych i sprzętu zakupionego w ramach Projektu POIS.03.02.00-00001/09 „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych”.

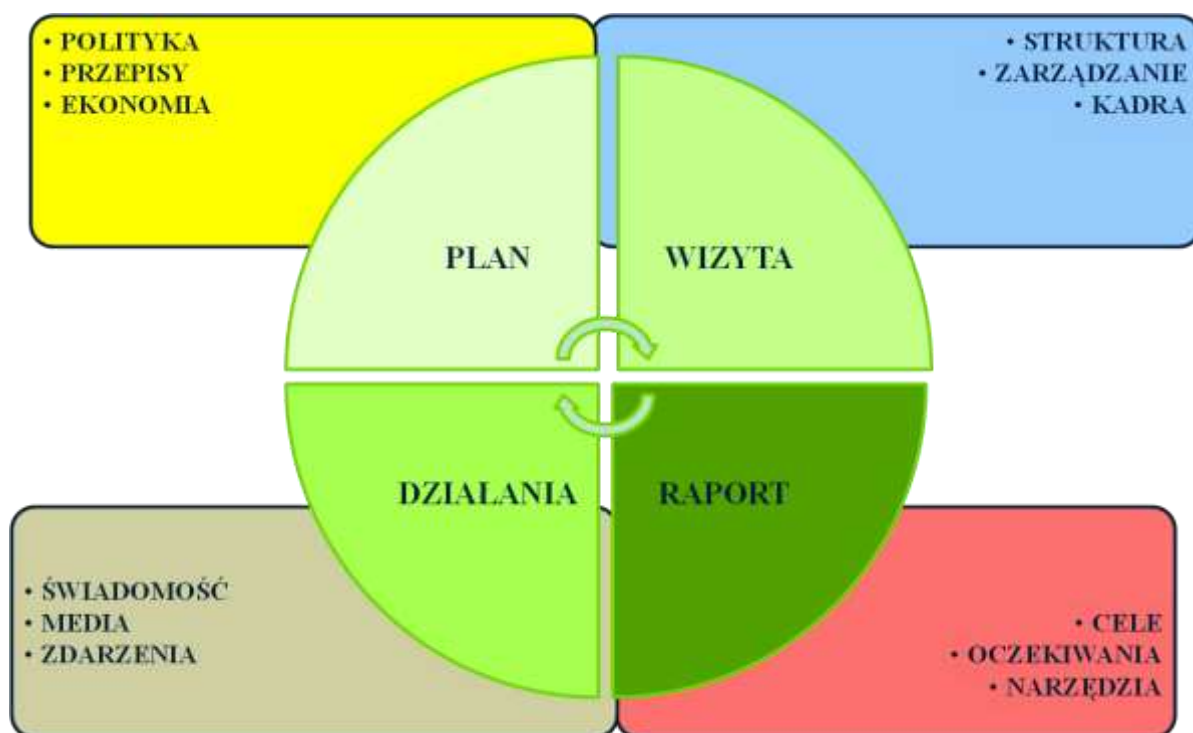
2.4. Kontrolowane czynności

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich

kontrola - tzw. Dyrektywa IED) „kontrola środowiskowa” oznacza wszystkie działania, w tym wizyty w terenie, monitorowanie emisji i kontrole raportów wewnętrznych oraz dokumentów dotyczących działań następczych, weryfikację samodzielnego monitorowania, kontrolę stosowanych technik oraz adekwatności zarządzania środowiskowego instalacją, w celu sprawdzenia i promowania zgodności funkcjonowania instalacji z warunkami określonymi w pozwoleniu oraz monitorowania ich oddziaływania na środowisko.

W podobny sposób kontrolę definiuje obowiązujący w Inspekcji Ochrony Środowiska System Kontroli.

W każdym z poddanych kontroli obszarów, inspektor/inspektorzy mają za zadanie sprawdzić, czy kontrolowany zakład postępuje zgodnie z zasadą obejmującą cztery podstawowe elementy systemu zarządzania: planowanie, wykonywanie, sprawdzanie i poprawianie. Ma to na celu porównanie stwierdzonego stanu faktycznego z wymaganiami przepisów prawa, a także określonymi w decyzjach reglamentacyjnych korzystanie ze środowiska oraz zezwoleniach, zgłoszeniach i informacjach.

Podstawowym celem kontroli, niezależnie od jej zakresu, jest sprawdzenie realizacji obowiązków nałożonych na zakład w wyniku ustaleń poprzedniej kontroli.

Podstawowe kontrolowane obszary:

- ✓ kompletność uregulowań formalno-prawnych w zakresie korzystania ze środowiska i wynikające z tych uregulowań obowiązki;
- ✓ zgodność emisji substancji i energii do środowiska (emisje do powietrza, emisje hałasu, promieniowania, ścieków i odpadów) oraz poboru wody, uwolnień i transferów z obowiązującymi przepisami;
- ✓ realizacja obowiązków nałożonych w decyzjach reglamentujących korzystanie ze środowiska;

- ✓ eksploatacja obiektów, instalacji i urządzeń istotnych z punktu widzenia oddziaływania zakładu na środowisko oraz wystarczalność urządzeń ochrony środowiska;
- ✓ kompletność i prawidłowość prowadzenia wymaganej dokumentacji oraz zakres i rodzaj zawartych w niej obowiązków, szczególnie w zakresie przeciwdziałania awariom;
- ✓ sposób zarządzania kontrolowaną jednostką organizacyjną i przygotowanie operatora, w tym reagowanie na nieprawidłowości;
- ✓ raportowanie, w tym przestrzeganie terminowości i obowiązującego zakresu składanych raportów, szczególnie w zakresie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 166/2006 w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń;
- ✓ analizy i monitoring w aspekcie wpływu na środowisko, w tym zmiany wielkości emisji i potencjalnego wpływu na środowisko oraz ocena zagrożeń dla środowiska (ryzyko).

2.5. Zachowanie w zakresie zgodności GIOŚ

Zgodnie z przekazanymi przez GIOŚ „Wytycznymi do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 r.” najważniejszymi zadaniami w 2017 r. w działalności kontrolnej są:

I. Kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska, nadzór rynku i przeciwdziałanie poważnym awariom

- kontrola wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa,
- sporządzanie raportów i informacji, oraz przekazywanie ich społeczeństwu i organom RP,
- podejmowanie działań mających na celu likwidację szarej strefy w ochronie środowiska oraz wykrywanie wykroczeń i przestępstw.

II. Transgraniczne przemieszczanie odpadów

- kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady,
- prowadzenie wspólnych akcji inspekcyjnych ze Służbą Celną, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją.

III. Upowszechnianie informacji o środowisku

- zapewnienie społeczeństwu i władzy publicznej informacji o stanie środowiska w Polsce,
- rozwijanie nowych form komunikacji w mediach społecznościowych.

W trakcie kontroli prowadzone będą działania zmierzające do osiągnięcia najważniejszych celów krajowych na obszarze województwa mazowieckiego, w tym poprawy w zakresie jakości powietrza, jakości wód śródlądowych, gospodarowania odpadami, jakości klimatu akustycznego i zmniejszenia narażenia na działanie pól elektromagnetycznych.

Przestrzegane będą zasady dotyczące częstotliwości kontroli i typowania podmiotów do kontroli dotyczące prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

oraz prowadzących zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określone w art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).

Wykonując kontrole inspektorzy IOŚ są zobowiązani do przestrzegania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Działania kontrolne i pokontrolne wykonywane będą wg procedur i zasad obowiązującego Informatycznego Systemu Kontroli.

W miarę możliwości podjęte zostaną działania mające na celu zwiększenie liczby kontroli z pomiarami, w tym jakości ścieków, przy wykorzystaniu laboratoriów mobilnych oraz z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach projektu POIŚ 03.02.00-00-001/09 „Zakupy sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, organizacja systemu monitoringu dynamicznego przeciwdziałania poważnym awariom, w tym organizacja systemu i sieci teleinformatycznych”.

W ramach realizacji obowiązku, wynikającego z art. 140 ustawy – Prawo ochrony środowiska podczas prowadzonych kontroli będzie sprawdzane, czy i jak funkcjonuje wewnętrzny system kontroli w zakładach, w zakresie zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Przy wykonywaniu kontroli podmiotów, korzystających ze środowiska, przestrzegana będzie zasada, że pobieranie próbek kontrolnych oraz badania, pomiary i analizy mogą wykonywać laboratoria, posiadające akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

Przy planowaniu i wykonywaniu kontroli stosowana będzie zasada 20 : 80 wynikająca z Systemu Kontroli, oznaczająca że 20 % kontrolowanych zagadnień obejmować będzie 80 % problemów decydujących o oddziaływaniu kontrolowanego zakładu na środowisko.

Przestrzegana będzie wymagana prawem (krajowym i unijnym) oraz wynikająca z innych poleceń, częstotliwość kontroli następujących instalacji i zakładów:

- ✓ zakładów dużego ryzyka (ZDR) i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii (ZZR),
- ✓ instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego,
- ✓ zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ✓ zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
- ✓ spełniania przez produkty zawierające lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów,
- ✓ instalacji energetycznego spalania paliw stosujących ciężki olej opałowy,
- ✓ zakładów podlegających kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych,
- ✓ wielkoprzemysłowych ferm tuczu trzody chlewnej.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (Załącznik nr 3b – załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A oraz

w siedzibach poszczególnych Delegatur) oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (Załącznik nr 3c - załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A oraz w siedzibach poszczególnych Delegatur), wojewódzki inspektor ochrony środowiska sporządził programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

Częstotliwość kontroli została ustalana z uwzględnieniem systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez daną instalację, oraz przepisów dotyczących częstotliwości prowadzenia kontroli.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:

- ✓ roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
- ✓ 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 3a - załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A oraz w siedzibach poszczególnych Delegatur) zakładom prowadzącym instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego przypisano cel kontroli nr 7.

W odniesieniu do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii częstotliwość przeprowadzania kontroli jest następująca:

- ✓ co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku,
- ✓ co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku.

Stosowana jest również zasada, z której wynika, że wojewódzki inspektor ochrony środowiska może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, jeżeli z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska wykazu, wynika, że kontrola ta została zaplanowana przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 3a) zakładom stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przypisano cel kontroli nr 21.

W związku z obowiązkiem wynikającym z art. 168a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska prowadzenia przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2016 r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych zawartych w niektórych farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz w mieszaninach do odnawiania pojazdów, w planie kontroli na 2017 r. uwzględniono podmioty będące:

- ✓ producentem farb i lakierów przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji,
- ✓ producentem mieszanin do odnawiania pojazdów,
- ✓ użytkowników tych wyrobów.

Zgodnie z zapisem § 7 ust.1 ww. rozporządzenia, kontrole (produktów), o których mowa w § 6 ust.1 przeprowadza się z częstotliwością co najmniej raz na 5 lat.

Wg stanu w dniu 31 października 2016r. w ewidencji podmiotów kontrolowanych na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 5 zakładów produkujących ww. wyroby.

Wykaz użytkowników tych wyrobów prowadzących działalność na terenie województwa będzie tworzony na podstawie danych pozyskiwanych podczas kontroli prowadzonych zarówno w ramach realizacji planu kontroli jak i kontroli pozaplanowych.

W WIOŚ w Warszawie przyjęto zasadę uwzględnienia w rocznych planach kontroli w okresie 5 lat wszystkich producentów wyrobów, w tym 20% ich produktów oraz największych użytkowników ww. wyrobów posiadających pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, z wyłączeniem wskazanym w § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia, czyli przypadków, w których wyroby stosowane są wyłącznie w instalacjach podlegających pod standardy emisyjne LZO.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 3a) zakładom produkującym w/w produkty przypisano cel kontroli nr 14, natomiast użytkownikom tych produktów przypisano cel kontroli nr 53.

Zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 3a) zakładom przetwarzającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny przypisano cel kontroli nr 22.

Zakłady przetwarzania baterii i akumulatorów objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 3a) zakładom przetwarzania baterii i akumulatorów przypisano cel kontroli nr 6.

3. Wyniki planowane na rok 2017

3.1. Priorytety z uzasadnieniem

Przyjęte w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie priorytety działalności kontrolnej na 2017 r. wynikają z określonych na szczeblu krajowym i regionalnym celów, wymienionych poniżej.

Ogólnopolskie cele kontroli (ustalone na szczeblu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska)

1. Kontrola realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych, określonych w *Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 r.*
2. Kontrola przestrzegania wymagań w zakresie postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi – GIOŚ odstąpił od realizacji celu, ponieważ cel 29 dotyczy tego samego obszaru kontroli.
3. Kontrola przestrzegania przepisów prawa przez wytwórców odpadów wydobywczych oraz zarządzających obiektami unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
4. Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
5. Kontrola istniejących terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych.
6. Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach przez prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
7. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
8. Kontrola wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi.
9. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
10. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.
11. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
12. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
14. Kontrola w zakresie spełniania przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
15. Kontrola w zakresie stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz rolnicze wykorzystanie ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
16. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.

17. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
18. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
19. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
20. Kontrola wyeliminowania z użytkowania instalacji i urządzeń zawierających powyżej 50 ppm PCB.
21. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
22. Kontrola w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
23. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
24. Kontrola stacji demontażu pojazdów.
25. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
26. Kontrola funkcjonowania systemu transgranicznego przemieszczania odpadów.
27. Kontrola funkcjonowania instalacji przetwarzających i wytwarzających odpady, do których są przywożone, lub z których są wywożone odpady w ramach trans granicznego przemieszczania odpadów.
28. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do otoczenia przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
29. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.
30. Kontrola spełniania przepisów dotyczących stosowania i przechowywania nawozów i odchodów zwierzęcych przez pomioty prowadzące produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy.
31. Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
32. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
33. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych
34. Kontrola w zakresie przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
35. Kontrola w zakresie działalności prowadzonej przez podmioty, których zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów wydane na podstawie ustawy o odpadach utraciły ważność w dniu 23 stycznia 2016 r.
36. Kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.
37. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
39. Kontrola w zakresie spełniania przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.

Ogólnopolskie cykle kontrolne (ustalone na szczeblu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska)

1. Kontrola w zakresie realizacji zadań własnych gmin wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
(Gminy – kolejne 10%; Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie).
2. Kontrola w zakresie przestrzegania przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych przepisów ustawy o opadach.
3. Kontrola wywiązywania się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków komunalnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym.

Ponadto, zgodnie z wytycznymi do planowania realizowane będą następujące kontrole dokumentacyjne:

1. Kontrola w zakresie analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład.
2. Kontrola w zakresie analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych, o których mowa w dokumencie Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty.
3. Kontrola w zakresie dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów, (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu - o których mowa w dokumencie Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 – Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu.

Dodatkowo w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie, przyjęto cele wojewódzkie, nieujęte w celach ogólnopolskich:

- Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (cel nr 51).
Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska, do zadań IOŚ należy kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W ramach realizacji tego celu prowadzone będą w szczególności kontrole gmin (kolejne 10%), punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie, w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
Powyższy cel będzie realizowany w szczególności w ramach w/w ogólnopolskiego cyklu kontrolnego nr 1.
- Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących we władaniu innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego (cel nr 52).
W celu ograniczenia wprowadzania do wód substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, poza podmiotami bezpośrednio wprowadzającymi ścieki do wód lub do ziemi, kontrolowane będą również podmioty wprowadzające do urządzeń kanalizacyjnych będących we władaniu innych podmiotów, ścieki przemysłowe zawierające

substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. W ramach realizacji tego celu, kontrolowane będą podmioty posiadające wymagane pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w tym zakresie, oraz prowadzone będzie rozpoznanie podmiotów, które dotychczas w/w pozwoleń nie uzyskały.

W Informatycznym Systemie Kontroli (ISK) cele regionalne ze względów funkcjonalnych systemu oznaczone są jako cele nr 51 – 52.

W związku z wdrożeniem w WIOŚ w Warszawie systemu zarządzania ukierunkowanego na realizację celów i zadań, niezależnie od przyjętych celów kontrolnych, przyjmuje się na 2017 rok trzy cele dotyczące perspektywy klienta, związanych z działalnością kontrolną, monitoringową i laboratoryjną

Cel	Stan obecny	Stan docelowy	Miernik
1. Zwiększenie liczby kontroli instruktażowych w ogólnej liczbie przeprowadzonych kontroli zakładów w terenie.	Wartość osiągnięta w 2016r. - 43%	Przyjęto wartość docelową większą o jeden punkt procentowy w stosunku do wartości osiągniętej w 2016r. – 44%	Procent wykonanych kontroli instruktażowych do ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli zakładów w terenie.
2. Rozszerzenie liczby stacji pomiarowych w województwie mazowieckim o uruchomienie pomiarów jakości powietrza pod kątem dotrzymywania obowiązujących norm w gminie uzdrowskiej Konstancin-Jeziorna.	22 stacje pomiarowe	23 stacje pomiarowe	Liczba stacji pomiarowych w województwie mazowieckim
3. Rozszerzenie zakresu akredytacji	153 metody badawcze	154 metody badawcze	Ilość akredytowanych metod badawczych

3.2. Procedury dla kontroli planowych, w tym procedury opracowywania programów kontroli planowych

W działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie wykorzystywane są obowiązujące, ustalone procedury i zasady, wprowadzone do stosowania w ramach Systemu Kontroli.

Ściśle przestrzegane są zasady dotyczące kontroli wynikające z ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.).

Stosowane w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie (aktualne w dacie sporządzania planu) procedury dotyczące kontroli planowych:

1. Zasady wykonywania kontroli zakładów w terenie (I.5.1.)
2. Zasady wykonywania kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu (I.5.2.)

3. Zasady wykonywania kontroli w oparciu o dokumenty (I.5.3.)
4. Zasady sporządzania programu kontroli (I.4.2.)
5. Listy kontrolne branżowe (II.1.1.)
6. Listy kontrolne horyzontalne (II.1.2.)
7. Zasady wykonywania kontroli ZDR i ZZR (II.1.3.2.)
8. Wytyczne do przeprowadzania kontroli w ramach cykli kontrolnych (III.5.1.1.)
9. Stacje demontażu (III.5.1.2.)
10. Wytyczne do przeprowadzania przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli koncesjonariuszy, prowadzących działalność polegającą na poszukiwaniu i wydobywaniu gazu łupkowego (III.5.1.3.)
11. Przewodnik wykonywania kontroli (III.7.1.)
12. Przewodnik CLP (III.7.2.)

W przypadkach, które nie mieszczą się w ramach procedur, mają zastosowanie ogólne wymagania Systemu Kontroli oraz wymogi prawa. Odrębne procedury dotyczą realizowanych cykli kontrolnych, dla których wytyczne opracowywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Sporządzenie programu kontroli ma na celu usprawnienie przebiegu kontroli poprzez określenie ram kontroli i uporządkowanie działań kontrolnych.

Program kontroli należy sporządzić obowiązkowo w przypadku kontroli zakładu w terenie, dla następujących grup zakładów: zakłady podlegające obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego oraz zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii.

W pozostałych przypadkach zaleca się sporządzenie programu kontroli przez inspektorów o krótkim stażu pracy. Decyzje w tym zakresie podejmuje naczelnik/kierownik komórki inspekcji.

Inspektor przedkłada program kontroli do akceptacji naczelnikowi/kierownikowi komórki inspekcji.

Stosowany będzie dokument I.4.2. „Zasady sporządzania programu kontroli” Systemu Kontroli.

3.3. Procedury dla kontroli nieplanowych

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzenie kontroli nieobjętej planem kontroli może zarządzić wojewoda lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 7 ww. ustawy, kontrole pozaplanowe przeprowadza się w szczególności w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencję, wystąpienia poważnej awarii, stwierdzenia naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego. Ponadto konieczność przeprowadzenia kontroli pozaplanowej może wynikać m.in. z:

- ✓ wniosku o podjęcie kontroli,
- ✓ zgłoszenia zanieczyszczenia środowiska,
- ✓ ustaleń zrealizowanej kontroli,
- ✓ wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia),
- ✓ zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia

rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko,

- ✓ stanu realizacji działań pokontrolnych.

Do kontroli pozaplanowych oprócz procedur wymienionych w punkcie 3.2 Planu pracy, stosuje się także procedurę Zasady wykonywania kontroli inwestycyjnych (II.1.3.1.).

Decyzję o podjęciu kontroli pozaplanowej, jej rodzaju i terminu, dokonuje się na podstawie analizy wniosku, po zebraniu niezbędnych informacji do jego rozpatrzenia pod kątem celowości i zasadności przeprowadzenia kontroli. W przypadku przekroczenia limitu rezerwy czasowej na kontrole pozaplanowe przyjęcie kontroli pozaplanowej do realizacji może wywołać konieczność:

- ✓ wprowadzenia korekty lub zmiany w planie na dany rok,
- ✓ przyjęcia wniosku do realizacji w planie na kolejny rok.

W procesie przyjmowania do realizacji kontroli pozaplanowych w 2017 r. zastosowanie będzie miał dokument I.3.3. „Przyjmowanie kontroli pozaplanowych do realizacji” Systemu Kontroli.

3.4. Procedury dla koordynacji z organizacjami partnerskimi

Zgodnie z art. 17 ustawy o IOS, Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontroli, w tym z Państwową Strażą Pożarną oraz innymi organami administracji państwowej i rządowej, organami samorządu terytorialnego, organami obrony cywilnej oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej nie przewiduje prowadzenia równocześnie więcej niż jednej kontroli przedsiębiorcy, z wyłączeniem sytuacji zagrożenia życia, zdrowia lub środowiska. Nie zakazuje natomiast prowadzenia jednej wspólnej kontroli, ponieważ nie będzie to naruszało ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Udzielanie przez WIOŚ informacji o środowisku i jego ochronie odbywa się zgodnie z Działem II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska współdziała przy wykonywaniu swoich zadań ustawowych, na podstawie zawartych porozumień, z licznymi organami administracji publicznej: Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie, Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Dyrektorem Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie.

Współdziałanie to, w szczególności dotyczy wymiany bieżącej informacji o nadzorowanych zakładach, identyfikacji zagrożeń środowiska i ludzi oraz współpracy w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom oraz ich likwidacji.

Dodatkowo Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zawarł porozumienie w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z Dyrektorem Izby Celnej w Warszawie, Komendantem Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego oraz Komendantem Stołecznym Policji.

3.5. Procedury weryfikacji planu kontroli

W procesie weryfikacji rocznego planu kontroli zakładów w 2017 r. wykorzystywane będą dokumenty I.3.2. „Wprowadzanie zmian i korekt w planie kontroli” Systemu Kontroli.

Korekta planu rocznego będzie wprowadzana w przypadku konieczności zastąpienia zaplanowanego do kontroli zakładu wskazanego w wykazie zakładów do kontroli, innym zakładem, wynikającej z różnych uwarunkowań, np.:

- ✓ zakończenie lub zawieszenie działalności przez zakład wytypowany do kontroli,
- ✓ zmiany własnościowe,
- ✓ zmiana zakresu korzystania ze środowiska,
- ✓ aktualizacja bądź uszczegółowienie wytycznych do cykli kontrolnych,
- ✓ konieczność przeprowadzenia dodatkowych cykli kontrolnych nie ujętych na etapie tworzenia planu rocznego,
- ✓ pojawienie się innych priorytetów kontrolnych wymagających aktualizacji planu.

Przyjęty od 1 stycznia 2016 roku typ modyfikacji planu nie powoduje zmiany ilościowej zakładów ujętych w planie. Korektą jest również zamiana charakteru kontroli ujętych w planie kontroli (kompleksowych i problemowych), a także zamiana celów i cykli kontrolnych. Korekta może być dokonywana na bieżąco, w miarę potrzeb, po akceptacji bezpośredniego przełożonego.

Zmiana planu rocznego jest dopuszczalna w przypadku konieczności wprowadzenia zmiany zaplanowanej ogólnej liczby kontroli w roku sprawozdawczym np. z powodu nieprzewidzianych zdarzeń losowych (np. zmiana stanu osobowego), lub konieczności wykonania kontroli, nieujętych w planie, których realizacja skutkowałaby przekroczeniami planowanej rezerwy czasu na ich realizację. Zmiany planu mogą dotyczyć nie tylko liczby kontroli, ale także wykazu przewidzianych do kontroli zakładów.

Oceny realizacji rocznego planu dokonuje Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach sprawozdawczości rocznej, przekazywanej Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie do 15 stycznia roku następnego oraz w informacji o działalności rocznej, przekazywanej Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do 15 lutego roku następnego, w sposób określony przez GIOŚ.

Ponadto, zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska przedkłada GIOŚ informacje o realizacji zadań na obszarze województwa na żądanie, w każdym czasie.

Dokumenty z oceny realizacji rocznego planu stanowią dane wyjściowe do opracowywania założeń kolejnych planów rocznych lub długofalowych.

3.6. Zasoby

Według stanu na dzień 31 października 2016 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie obsada etatowa inspektorów wykonujących kontrole w terenie w Wydziale i Działach Inspekcji, przyjęta do planowania wynosi 70,90 etatów.

W ewidencji WIOŚ w Warszawie wg stanu na 31 października 2016 r. znajdowało się 18 195 zakładów (w kategoriach I – V), w tym 703 w kategoriach I i II.

4. Działania kontrolne na rok 2017

4.1. Planowane kontrole

Planując liczbę kontroli w 2017 roku wzięto pod uwagę zasoby kadrowe Wydziału i Działów Inspekcji w WIOŚ w Warszawie oraz wymagane do osiągnięcia wskaźniki określone w Systemie Kontroli.

W rocznym planie działalności kontrolnej na 2017 r. przyjęto następujące założenia zgodnie z dokumentem Planowanie kontroli/Zasady sporządzania planów kontroli (sygnatura dokumentu I.3.1) Informatycznego Systemu Kontroli:

- ✓ czas kontroli do wykonania wszystkich kontroli w roku przez jednego inspektora przyjmuje się jako równoważny dla 30 kontroli zakładów w terenie,
- ✓ rezerwa czasowa na kontrole automonitoringowe – 20 % czasu przeznaczanego na wszystkie kontrole (czas równoważny 6 kontrolom).

Od 1 stycznia 2017 r. zgodnie z Dokumentacją Systemu Kontroli wszystkie kontrole automonitoringowe są kontrolami planowymi. W pierwszej kolejności kontrole na podstawie dokumentacji przewidziano wśród podmiotów, zobowiązanych do wykonywania pomiarów i przedkładania do WIOŚ ich wyników, z uwzględnieniem zakładów objętych sprawozdawczością PRTR, instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwoleń zintegrowanych, zakładów I i II kategorii ryzyka oraz przedsiębiorców, których działalność była przedmiotem interwencji, zgłaszanych do WIOŚ,

- ✓ czas równoważny na przeprowadzenie 24 kontroli (30-6) w terenie (z wyłączeniem kontroli automonitoringowych),
- ✓ rezerwa czasowa na kontrole pozaplanowe na poziomie 45 % czasu przeznaczanego na 24 kontrole w terenie (czas równoważny w przybliżeniu 11 kontrolom), przeznaczony na kontrole pozaplanowe w terenie oraz kontrole dokumentacyjne z wyłączeniem badań automonitoringowych,
- ✓ 13 kontroli planowych w terenie na etat inspektora w ciągu roku (24-11).

Informacja zbiorcza o planie rocznym kontroli na 2017 rok

Liczba planowanych kontroli w terenie			Rezerwa czasowa na kontrole automonitoringowe - planowe (%)	Rezerwa czasowa na działania nieplanowe (%)	Liczba etatów inspektorów wykonujących kontrole w terenie
Ogółem a) + b)	Kompleksowych a)	Problemowych b)			
2	3	4	5	6	7
925	202	723	20%	45%	70,90

4.2. Zakłady

Do przeprowadzenia kontroli w roku 2017 zaplanowano następujące zakłady według podziału na kategorie ryzyka:

- I kategoria ryzyka – 83 zakłady,
- II kategoria ryzyka – 192 zakłady,
- III kategoria ryzyka – 170 zakładów,
- IV kategoria ryzyka – 461 zakładów,
- V kategoria ryzyka – 19 zakładów.

Łącznie do kontroli zaplanowano 925 zakładów, to jest 5,1% podmiotów znajdujących się w ewidencji WIOŚ w Warszawie (18 195).

4.3. Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina

Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej decyzją z dnia 30 grudnia 2015 r., znak WZ.5513.18.7.2015 ustalił grupę zakładów o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku, których zlokalizowanie w niedużej odległości od siebie może zwiększyć prawdopodobieństwo wystąpienia awarii przemysłowej lub pogłębić jej skutki.

Do ww. grupy zaliczone zostały:

1. Zakład Produkcyjny Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR),
2. Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o., ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR),
3. ORLEN GAZ Sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Długa 1, 09-411 Płock - aktualna nazwa Orlen Paliwa Sp. z o.o. (ZDR),
4. PCC Exol S.A. – Wytwórnia Etoksylatów - Oksyalkilatów, ul. Długa 14, 09-400 Płock (ZDR),
5. OBR S.A., ul. Chemików 5, 09-411 Płock (ZDR),
6. ORLEN GAZ Sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock - aktualna nazwa Orlen Paliwa Sp. z o.o. (ZZR).

WIOŚ w Warszawie na 2017 r. zaplanował przeprowadzenie kontroli we wszystkich zakładach dużego ryzyka, zakwalifikowanych do ww. grupy.

4.4. Kontrole pozaplanowe

W planie na rok 2017 przyjęto 45 % rezerwę czasu na realizację kontroli pozaplanowych.

Wynika to w szczególności z następujących uwarunkowań:

- ✓ dokonania wieloletniej analizy liczby wniosków o interwencję, wpływających do WIOŚ w Warszawie, z której wynika ich stały wzrost,
- ✓ wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z którym zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytworzenie odpadów uwzględniające przetwarzanie odpadów będą wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska z udziałem

przedstawiciela właściwego organu kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska,

- ✓ wejścia w życie z dniem 6 października 2015 r. art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, zmieniającego art. 53 ust. 4 pkt 12 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wojewódzki inspektor ochrony środowiska uczestniczy w uzgodnieniach poprzedzających wydanie decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego, w odniesieniu do:
 - lokalizacji zakładów nowych w rozumieniu art. 243a pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
 - zmian, o których mowa w art. 250 ust. 5 i 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w istniejących zakładach o zwiększonym ryzyku lub zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
 - nowych inwestycji w sąsiedztwie zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w przypadku, gdy te inwestycje zwiększają ryzyko lub skutki poważnych awarii.

4.5. Wnioski o interwencje

Kontrole interwencyjne będą co do zasady realizowane jako kontrole pozaplanowe. Mogą być również realizowane jako kontrole planowe po dokonaniu korekty planu, o ile z analizy wniosku nie będzie wynikała konieczność podjęcia działań bez zbędnej zwłoki.

Wnioski o przeprowadzenie kontroli i podjęcie interwencji będą w pierwszej kolejności oceniane w aspekcie właściwości i kompetencji do ich załatwienia przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, z poszanowaniem art. 19 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W zależności od wyników oceny wniosku, będzie on przekazywany do rozpatrzenia przez odpowiedni organ lub przez właściwą komórkę organizacyjną WIOŚ w Warszawie.

4.6. Wypadki i zdarzenia

Pozostawanie w gotowości i reakcja na zgłoszenia, dotyczące wypadków i zdarzeń, zostały określone w „Szczegółowych zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii w zakresie należącym do właściwości Inspekcji Ochrony Środowiska oraz zasady współdziałania z innymi organami administracji publicznej”, zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w styczniu 2011 r.

Inspektorzy WIOŚ w Warszawie pozostają w gotowości na wypadek zgłoszeń, poza godzinami pracy, dotyczących wypadków i zdarzeń według zasad, określonych w Zarządzeniu Nr 28/2012 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 2 lipca 2012 r. w sprawie określenia zasad pozostawania w gotowości na wypadek wystąpienia zdarzeń stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, w tym poważnych awarii.

W szczególności, w przypadku wystąpienia wypadków i zdarzeń, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnych, WIOŚ w Warszawie podejmuje współdziałanie z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Państwową Strażą Pożarną, Policją oraz organami samorządowymi.

W uzasadnionych przypadkach możliwego wpływu zdarzenia na zdrowie lub życie ludzi, WIOŚ w Warszawie współdziała z Państwową Inspekcją Sanitarną.

4.7. Inne czynności

Inne czynności to przede wszystkim sporządzanie sprawozdań, a także, co wynika z art. 5 ust. 4 pkt 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przekazywanie na każde żądanie GIOŚ informacji o stanie środowiska i jego ochronie oraz o zakresie i wynikach działania MWIOŚ.

Obowiązek przedstawienia wykazu sprawozdań, dokumentów lub innych informacji do opracowania w danym roku, wynika bezpośrednio z ust. 5.3. „Procedury planowania kontroli - System Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska”.

Wykaz wszystkich sprawozdań oraz informacji, do składania których zobligowany jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zawiera załącznik nr 4. Załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A w Wydziale Organizacyjno-Prawnym.

5. Program państwowego monitoringu środowiska w roku 2017

5.1. Badanie stanu środowiska

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie realizuje ustawowe zadania Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) w oparciu o wieloletnie programy, opracowane na poziomie krajowym i wojewódzkim. Opracowany w Wydziale Monitoringu Środowiska WIOŚ w Warszawie „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020” został zatwierdzony 22 grudnia 2015 roku przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Dokument sporządzono w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020”, zatwierdzony 1 października 2015 r. przez Ministra Środowiska. Dodatkowo przy opracowaniu programu wykorzystano „Wskazówki do opracowania wojewódzkich programów Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020”, przygotowane w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska.

Program badań dla poszczególnych podsystemów monitoringu środowiska w województwie mazowieckim został przygotowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zawiera zadania istotne w skali kraju, szczególnie w aspekcie sporządzania kompleksowych ocen stanu środowiska oraz wypełnienia obowiązków raportowania danych do Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Środowiska. W programie uwzględniono również potrzeby prowadzenia badań, wynikające z regionalnych i lokalnych uwarunkowań terenów, na których występują częste przekroczenia standardów środowiska.

Szczegółowy opis zadań realizowanych przez WIOŚ w Warszawie na terenie województwa mazowieckiego znajduje się w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020”, który jest zamieszczony na stronie internetowej WIOŚ w Warszawie.

Powietrze atmosferyczne

Zadaniem monitoringu jakości powietrza jest pozyskiwanie i analizowanie danych o poziomach substancji w otaczającym powietrzu.

Badanie i ocena jakości powietrza realizowana jest w oparciu o przepisy art. 85-96a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska oraz rozporządzeń Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032), z dnia 24 sierpnia 2012 r. w *sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031), z dnia 2 sierpnia 2012 r. w *sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012 r. poz. 914), z dnia 10 września 2012 r. w *sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1034). Przepisy te określają również zakres i sposób badań jakości powietrza oraz metody i kryteria oceny.

W ramach monitoringu powietrza w 2017 roku zaplanowano pomiary na 192 stanowiskach pomiarowych, w tym 120 z automatycznym pomiarem, z czego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie będzie prowadził pomiary na 178 stanowiskach pomiarowych (106 automatycznych i 72 manualnych).

Wyniki pomiarów ze stacji automatycznych nadal będą na bieżąco udostępniane społeczeństwu i prezentowane na stronie internetowej WIOŚ: <http://sojp.wios.warszawa.pl/>.

Zaktualizowany wykaz wszystkich stacji i stanowisk pomiarowych, pracujących w Systemie Oceny Jakości Powietrza (SOJP) w województwie mazowieckim w 2017 r., zawierać będzie „Aneks nr 1 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020” przekazany 15 listopada do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska do zatwierdzenia. Aneks będzie zamieszczony na stronie internetowej WIOŚ w Warszawie.

Zweryfikowane serie pomiarowe przekazywane będą w ramach obowiązków sprawozdawczych poprzez bazę krajową do Komisji Europejskiej oraz Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska.

W różnych konfiguracjach na poszczególnych stacjach w ramach monitoringu jakości powietrza w 2017 roku WIOŚ w Warszawie planuje pomiary stężeń następujących substancji: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenków azotu, ozonu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5. Poza tym w pyłe PM10 wykonywane będą oznaczenia stężeń metali ciężkich (arsenu, niklu, kadmu, ołowiu) oraz benzo(a)pirenu (B(a)P). Dodatkowo na wybranych stacjach automatycznych monitorowane będą również stężenia: etylobenzenu, toluenu, m-, p-, o-ksylenu i parametrów meteorologicznych. Na stacji tła miejskiego w Warszawie, przy ul. Anieli Krzywoń, w pyłe zawieszonym PM10 będą kontynuowane oznaczenia poziomów stężeń wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA): benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(j)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu i dibenzo(a,h)antracenu. Natomiast na stacji tła regionalnego w Kampinoskim Parku Narodowym (Granica-KPN) badane będzie dodatkowo stężenie rtęci w stanie gazowym.

WIOŚ w Warszawie w 2017 roku będzie kontynuował modernizację Systemu Oceny Jakości Powietrza, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 27 kwietnia 2012 r. poz. 460), rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy oraz wynikami *Czwartej Pięcioletniej Oceny Jakości Powietrza w województwie mazowieckim za lata 2009-2013* w nowym układzie stref. Planowane jest uruchomienie nowej stacji automatycznej w Konstancinie-Jeziorniej.

WIOŚ w Warszawie do 30 kwietnia 2017 roku wykona kolejną roczną ocenę jakości powietrza za rok 2016, według kryteriów ochrony zdrowia dla dwunastu substancji i według kryteriów ochrony roślin dla trzech substancji, w układzie stref (aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom, strefa mazowiecka), określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza*. Zostanie wykonana klasyfikacja stref w województwie mazowieckim, w wyniku której zostaną wskazane strefy i obszary przekroczeń oraz powstanie obowiązek wykonania lub zaktualizowania programów ochrony powietrza. Wyniki oceny oraz klasyfikacja stref zostanie w trybie art. 89 ust. 1a Poś niezwłocznie przekazana do Zarządu a także do Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Realizując zapisy dyrektywy 2008/50/WE (CAFE) z dnia 21 maja 2008 roku *w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy* WIOŚ w Warszawie w ramach monitoringu powietrza, będzie nadal prowadził pomiary stężeń pyłu PM2,5 dla potrzeb określenia wskaźnika średniego narażenia. Pomiary będą wykonywane na stacjach w Warszawie przy ul. Wokalnej i ul. Kondratowicza, w Radomiu przy ul. Hallera oraz w Płocku przy ul. Królowej Jadwigi. Zweryfikowane przez WIOŚ roczne serie pomiarowe zostaną przekazane do GIOŚ w celu określenia wskaźnika średniego narażenia dla aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz krajowego wskaźnika średniego narażenia.

WIOŚ w Warszawie w 2017 roku będzie kontynuował prace nad aktualizacją danych o emisjach (punktowej, powierzchniowej i liniowej) w województwie mazowieckim. Na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza zostanie przekazane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska modelowanie emisji (metoda uzupełniająca i wspomagająca ocenę) następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10 i PM2,5, benzo(a)piren.

W 2017 roku WIOŚ planuje kontynuację modelowania krótkoterminowego dla wybranych zanieczyszczeń powietrza: pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, dwutlenku azotu, ozonu oraz benzo(a)piren. Prognozy na dzień bieżący i następny są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ, jako prognoza wojewódzka.

W 2017 roku na poziomie krajowym kontynuowane będzie operacyjne prognozowanie z użyciem modelowania w postaci platformy informacyjnej o prognozach krótkoterminowych (24 h, 48 h, 72 h) w zakresie ozonu troposferycznego.

Prognozy te będą wykonywane w okresie od 1 kwietnia do 30 września i będą mogły być wykorzystywane na potrzeby informowania odpowiednich organów administracji rządowej i samorządowej ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego prognozowanych stężeń ozonu w powietrzu, zgodnie z art. 92 ust.1 pkt 1 i art. 94 ust.1c ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Informacja prezentująca prognozy krótkoterminowe będzie zamieszczona na portalu internetowym GIOŚ, prezentującym informacje o jakości powietrza oraz działaniach na rzecz jego poprawy, jako prognoza ogólnokrajowa.

Wody powierzchniowe

W 2017 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie będzie realizował program monitoringu wód powierzchniowych zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020”. Ze względu na zmianę przepisów prawnych dotyczących planowania monitoringu wód powierzchniowych - rozporządzenie Ministra Środowiska z 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1178) konieczna jest korekta dotychczasowej sieci monitoringu wód. Ostateczny wykaz punktów wraz z zakresami badań zawarty będzie w „Aneksie nr 2 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020”.

W ramach programu monitoringu wód powierzchniowych w latach 2016-2020 wykonywane będą następujące zadania:

1. badania i ocena stanu rzek i jezior,
2. badania i ocena potencjału ekologicznego i stanu chemicznego zbiorników zaporowych,
3. badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach,
4. badania i ocena stanu elementów hydromorfologicznych wód powierzchniowych.

WIOŚ nie uczestniczy w zadaniu obejmującym badania i ocenę jakości osadów dennych. Zadanie to wykonywane jest na poziomie krajowym, a uzyskane wyniki prac wykorzystane zostaną przez WIOŚ przy sporządzaniu ocen stanu wód powierzchniowych w województwie.

Głównym celem monitoringu wód powierzchniowych jest dostarczenie informacji o stanie wód, niezbędnych do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Monitoring wód powierzchniowych realizowany jest w ramach:

- ✓ monitoringu diagnostycznego (sieć punktów diagnostycznych),
- ✓ monitoringu operacyjnego (sieć punktów operacyjnych i celowych),
- ✓ monitoringu badawczego (sieć punktów badawczych),
- ✓ monitoringu obszarów chronionych.

Sieć monitoringu wód powierzchniowych składa się z reprezentatywnych punktów pomiarowo-kontrolnych. Na jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) ustanawia się jeden reprezentatywny punkt pomiarowo-kontrolny, który służy ocenie całej JCWP. Może on stanowić element kilku podsieci monitoringu (łącznie z monitoringiem obszarów chronionych), wówczas realizowane są w nim różne programy pomiarowe, przypisane do poszczególnych rodzajów monitoringu. Można również ustanowić dodatkowo punkt zlokalizowany w innym miejscu niż ppk reprezentatywny, na tej samej JCWP, który będzie służyć wyłącznie ocenie celu, z powodu którego został ustanowiony.

W 2017 r. monitoring wód powierzchniowych realizowany będzie zgodnie z ww. Aneks nr 2.

Zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020, w sieci pomiarowej monitoringu wód powierzchniowych realizowane będą następujące zadania:

- ✓ badania stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych naturalnych i silnie zmienionych w punktach monitoringu diagnostycznego
- ✓ badania stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych naturalnych i silnie zmienionych w punktach monitoringu operacyjnego;
- ✓ badania stanu ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód jeziornych w punktach monitoringu diagnostycznego;
- ✓ badania stanu ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód jeziornych w punktach monitoringu operacyjnego;
- ✓ badania stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych oraz jeziornych, naturalnych i silnie zmienionych na obszarach chronionych, takich jak:
 - wody wyznaczone do poboru wody przeznaczonej do picia przez ludzi;
 - wody wyznaczone na obszarach przeznaczonych do ochrony gatunków lub siedlisk;
 - wody wyznaczone do celów rekreacyjnych;
 - badania w punktach reperowych;
 - badania w punktach badawczych intensywnego monitorowania JCWP;
- ✓ kontynuowanie badań Jeziora Zdwojskiego w związku z realizacją zadań w ramach „Porozumienia w sprawie renaturyzacji jezior w gminie Łąck, powiat płocki”, zawartego w 2004 r. pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego, Wojewodą Mazowieckim, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Zarządem Powiatu Płockiego, Gminą Łąck, Nadleśnictwem Łąck, Agencją Nieruchomości Rolnych w Warszawie, Miastem Płock, Miastem i Gminą Gąbin, Zarządem Okręgu Płocko-Włocławskiego Płockiego Związku Wędkarskiego (WIOŚ w Warszawie wykonuje zlecone przez wykonawcę oznaczenia z dostarczonych do laboratorium próbek pobranych z jeziora, wód dopływających do jeziora oraz osadów dennych);

- ✓ badania substancji priorytetowych w punktach, w których w latach 2013-2015 wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń.

Dla każdego punktu pomiarowo-kontrolnego monitoringu operacyjnego obowiązuje obligatoryjny zakres pomiarowy wskaźników jakości wód i częstotliwość ich badań, określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych*. Zakresy badawcze uzupełnione zostały o wskaźniki charakterystyczne dla presji oddziaływujących na badaną jednolitą część wód. W latach 2016-2020 wszystkie operacyjne punkty pomiarowo-kontrolne zostaną przebadane w zakresie elementów biologicznych i fizykochemicznych jednym cyklem rocznym. W punktach operacyjnych położonych w jednolitych częściach wód powierzchniowych, w których jest lub było zlokalizowane źródło zanieczyszczeń o potencjalnej możliwości zrzutu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w szczególności substancji priorytetowych, lub dla których wyniki monitoringu diagnostycznego wskazały, że jedna z tych substancji występuje w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia, badania wskaźników chemicznych są prowadzone corocznie.

W punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu operacyjnego obszarów chronionych prowadzone są badania jakości wód w obszarach podlegających ochronie wg Ramowej Dyrektywy Wodnej. Dla tych punktów zakres pomiarowy oraz częstotliwość badań w roku ustalone zostały osobno dla każdego punktu, w zależności od celu, któremu służy dany punkt. Punkty zlokalizowane na JCWP w obszarach ochrony siedlisk i gatunków objęte są programem operacyjnym, jeśli nie był w nich realizowany monitoring diagnostyczny.

W 2017 r. wykonana zostanie przez WIOŚ ocena stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w diagnostycznych i operacyjnych punktach pomiarowo-kontrolnych w tych jednolitych częściach wód, które objęte były monitoringiem w 2016 r. Zakres oceny uzależniony jest od zrealizowanego programu, ustalonego pod kątem presji oddziaływujących na daną część wód.

Planuje się, że oceny wykonane zostaną przez WIOŚ w układzie zlewniowym w oparciu o standardy zapisane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych*. Oceny dla jednolitych części wód, w których zlokalizowane zostały celowe punkty pomiarowo-kontrolne, wykonane będą według zapisów i zgodnie z kalendarzami, wynikającymi z odpowiednich przepisów.

Wody podziemne

Monitoring jakości (stanu chemicznego) wód podziemnych prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na poziomie krajowym (sieć krajowa) oraz w sytuacjach uzasadnionych specyficznymi potrzebami regionu, także na poziomie regionalnym.

Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej prowadzi, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną, zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych. Badania monitoringowe prowadzone są w oparciu o sieć punktów pomiarowych (otwory studzienne, piezometry, obudowane źródła), spełniających kryteria zgodne z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60 WH.

Zgodnie z harmonogramem badań stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych, wyniki badań wykonanych w 2016 roku zgromadzone w krajowej bazie danych monitoringu wód podziemnych, będą przekazane wojewódzkim inspektoratom ochrony środowiska na początku 2017 r. w celu ich rozpowszechnienia oraz wykorzystania w bieżącej pracy WIOŚ.

Przekazane wyniki badań zostaną zaprezentowane na stronie internetowej WIOŚ oraz w wojewódzkim raporcie o stanie środowiska.

WIOŚ w Warszawie, w związku z realizacją zadań nałożonych w programach działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych (OSN), zawartych w rozporządzeniach Dyrektora RZGW w Warszawie z dnia 10 lipca 2012 roku w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa mazowieckiego (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego poz. 5626), będzie prowadzić w 2017 roku badania w zakresie monitoringu wód podziemnych w 3 otworach w OSN Pniewnik w dwóch okresach - wiosennym i jesiennym.

Zakres badań obejmuje następujące oznaczenia: temperatura wody, odczyn pH, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, BZT₅, ChZT-Cr, azotany, azot Kjeldahla, azot amonowy, azot azotynowy, azot ogólny.

W związku ze stwierdzonym antropogenicznym zanieczyszczeniem wód podziemnych, WIOŚ będzie kontynuował badania wód podziemnych w pięciu punktach pomiarowych (piezometrach) w rejonie nieczynnego wylewiska osadów garbarskich na terenie Radomia w rejonie ulicy Nowa Wola Gołębiowska (działki nr od 19/1 do 19/8). Badania dotyczą JCWPd nr 87, ochrony głównego zbiornika wód podziemnych nr 405.

W związku z rodzajem presji, badania prowadzone będą jeden raz w roku i obejmą następujące wskaźniki fizykochemiczne: odczyn, przewodność, ChZT-Mn, chlorki, siarczany, amoniak, ogólny węgiel organiczny, chrom ogólny, chrom Cr⁺⁶.

Wyniki badań gromadzone są w arkuszach kalkulacyjnych, a następnie raz w roku przekazywane Prezydentowi Miasta Radomia.

Hałas

W 2017 r. pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego realizowane będą przez WIOŚ w Warszawie przede wszystkim na terenach, na których nie przeprowadzono oceny stanu akustycznego środowiska, a występujące poziomy hałasu są uciążliwe dla mieszkańców (interwencje). Badaniami objęte zostaną przestrzenie zurbanizowane oraz tereny wyznaczonych powiatów, na których spodziewany poziom hałasu nie spełnia standardów akustycznych ochrony środowiska.

Badania monitoringowe hałasu na terenie województwa mazowieckiego będą obejmowały określenie równoważnego poziomu hałasu w celu wyznaczenia wskaźników tzw. długookresowych, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem oraz wskaźników tzw. krótkookresowych, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska. Równoległe, w trakcie pomiarów, będą prowadzone badania warunków pozaakustycznych, niezbędnych do interpretacji wyników i oceny klimatu akustycznego.

W 2017 r. planowane jest przeprowadzenie pomiarów poziomu hałasu w 20 punktach pomiarowych: w 3 pp w celu określenia wskaźników długookresowych (hałas drogowy przy drodze

wojewódzkiej nr 48 na odcinku Potworów - Odrzywół, w Żyrardowie i w Róźnie) oraz w 17 pp w celu określenia wskaźników krótkookresowych: hałas kolejowy w 4 pp w Ciechanowie, hałas drogowy w 4 pp w Żyrardowie, w 4 pp w Róźnie i 4 pp wzdłuż drogi nr 48 na odcinku Potworów – Odrzywół.

Badania prowadzone w ramach PMŚ będą uzupełnione o wyniki pomiarów hałasu przemysłowego, prowadzonych w trakcie czynności kontrolnych, oraz o wyniki badań prowadzonych przez inne jednostki, zobowiązane z mocy prawa do wykonywania pomiarów hałasu. WIOŚ będzie gromadził również programy ochrony środowiska przed hałasem wykonane na obszarach podlegających obowiązkowi sporządzenia map akustycznych, na których poziom hałasu przekracza obowiązujące standardy.

Zebrane dane zostaną umieszczone w bazie EHALAS oraz zostaną wykorzystane przy sporządzaniu oceny klimatu akustycznego w województwie.

Pola elektromagnetyczne

Zakres i sposób prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 roku w *sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645). Celem zadania jest monitorowanie poziomów pól elektromagnetycznych wytwarzanych i wprowadzanych do środowiska w sposób sztuczny na określonym obszarze. Zgodnie z rozporządzeniem zakres prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

W 2017 r. pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim przeprowadzone zostaną w ramach cyklu badawczego 2017 - 2019, w 45 punktach pomiarowych, rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa. Punkty pomiarowe zlokalizowane zostały w miejscach dostępnych dla ludności na trzech rodzajach obszarów województwa, określonych w ww. rozporządzeniu:

- ✓ w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. (łącznie 15 punktów pomiarowych w miastach: Legionowo, Ostrołęka, Płock w 2 pp, Pruszków, Radom w 3 pp, Siedlce, Warszawa w 6 pp);
- ✓ w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców (łącznie 15 punktów pomiarowych w miastach: Ciechanów, Grodzisk Mazowiecki, Łosice, Milanówek, Mińsk Mazowiecki, Mława, Modlin, Ostrów Mazowiecka, Otwock, Płońsk, Pułtusk, Sierpc, Sochaczew, Żuromin, Żyrardów);
- ✓ na terenach wiejskich (łącznie 15 punktów pomiarowych w gminach wiejskich: Brzuza w gminie Łochów, Chruszczewka Szlachecka w gminie Kosów Lacki, Ciekosyn w gminie Nasielsk, Cierpięta w gminie Baranowo, Głuchy w gminie Zabrodzie, Nowa Góra w gminie Staroźreby, Lucień w gminie Gostynin, Mącice w gminie Chorzele, Nowa Osuchowa w gminie Ostrów Mazowiecka, Stare Proboszczewice w gminie Stara Biała, Sikórz w gminie Brudzeń Duży, Sowa Wola w gminie Czosnów, Wejdo w gminie Łyse, Wola Młocka w gminie Gliniojeck, Zambski Kościelne w gminie Obryte).

Wykonane pomiary umożliwią przeprowadzenie oceny trendów zmian poziomów pól elektromagnetycznych na obszarze województwa.

Poza pomiarami, w ramach monitoringu prowadzona będzie baza JELMAG pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych przez WIOŚ w Warszawie w ramach monitoringu i działalności inspekcyjnej oraz rejestr zawierający informacje o terenach (przeznaczonych pod zabudowę lub dostępnych dla ludności), na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Dotychczas nie stwierdzono przekroczeń w miejscach dostępnych dla ludności.

5.2. Bazy danych PMŚ

W ramach systemu informatycznego Inspekcji Ochrony Środowiska (EKOINFONET) w WIOŚ w Warszawie są prowadzone bazy na poziomie wojewódzkim w zakresie następujących podsystemów:

- ✓ monitoringu powietrza atmosferycznego (JPOAT 2.0);
- ✓ monitoringu wód powierzchniowych (JWODA) (w trakcie wdrażania);
- ✓ monitoringu hałasu (EHAŁAS);
- ✓ monitoringu promieniowania niejonizującego – pól elektromagnetycznych (JELMAG).

W 2017 r. GIOŚ planuje dalsze wdrażanie i szkolenia w zakresie bazy JWODA, która nie działa jeszcze prawidłowo.

5.3. Gromadzenie wyników badań z zakresu Państwowego Monitoringu Środowiska i terminowe przekazywanie danych do baz krajowych

Wyniki pomiarów prowadzonych w ramach realizacji wojewódzkiego programu monitoringu powietrza będą gromadzone w dotychczas funkcjonującej bazie danych CS5, przesyłane drogą elektroniczną do bazy krajowej JPOAT 2.0. Terminy, zakres i sposób przekazywania danych z zakresu monitoringu powietrza zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 września 2012 r. w *sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1034). Zgodnie z tym rozporządzeniem WIOŚ będzie przekazywał:

- ✓ do 15 dnia każdego miesiąca wstępnie zweryfikowane miesięczne serie pomiarowe za miesiąc poprzedni ze wszystkich funkcjonujących na terenie województwa stanowisk pomiarowych, z wyłączeniem oznaczanych w pyłe PM10 metali ciężkich i WWA;
- ✓ do 60 dni od końca miesiąca, w którym prowadzone były pomiary, wstępnie zweryfikowane miesięczne serie wyników pomiarów poziomów ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu i pozostałych WWA w pyłe PM10;
- ✓ niezwłocznie, niezweryfikowane pomiary ze stacji automatycznych;
- ✓ do 31 marca 2017 r. zweryfikowane roczne serie pomiarowe za 2016 rok;
- ✓ do 30 kwietnia 2017 r. informacje o wynikach rocznej oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref w województwie mazowieckim za 2016 rok;
- ✓ do 15 maja 2017 r. raport z badań zanieczyszczenia powietrza rtęcią gazową na stacji tła regionalnego za 2016 rok.

Baza źródeł przemysłowych będzie aktualizowana w oparciu o wszelkie dostępne informacje: statystyka publiczna, krajowa baza o emisjach, wykazy „opłatowe”, pomiary i raporty przesyłane do WIOŚ w Warszawie przez prowadzących największe instalacje.

W Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska trwają nadal prace nad wdrożeniem bazy do gromadzenia i przetwarzania wyników monitoringu wód powierzchniowych (JWODA). Do czasu pełnego wdrożenia tego systemu informatycznego, wyniki badań wód powierzchniowych będą gromadzone w specjalnym formularzu bazodanowym. Wyniki monitoringu wód powierzchniowych za IV kwartał 2016 r. przekazane będą do GIOŚ w ustalonej formie w terminie do 31 marca 2017 r. Natomiast wyniki monitoringu wód z roku 2017, w zależności od etapu wdrożenia bazy JWODA, będą przekazywane zgodnie z wytycznymi GIOŚ.

W zakresie emisji hałasu w roku 2017 wyniki pomiarów hałasu przemysłowego, pozyskiwane w ramach działalności kontrolnej, oraz wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego wykonywanych przez WIOŚ w ramach PMŚ oraz wyniki pomiarów prowadzonych przez inne podmioty zobowiązane z mocy prawa do wykonywania okresowych badań, w tym wyniki pomiarów hałasu wykorzystywanych przy sporządzaniu map akustycznych będą gromadzone w centralnej bazie EHALAS.

Dane za 2017 rok będą wprowadzone do bazy w całości do 31 marca 2018 r.

W zakresie emisji pól elektromagnetycznych dane pomiarowe pozyskane w ramach działalności inspekcyjnej i monitoringowej będą gromadzone w centralnej bazie JELMAG. Wyniki badań poziomów pól elektromagnetycznych, przeprowadzonych w środowisku na terenie województwa mazowieckiego w 2017 r., zostaną wprowadzone w całości w terminie do 31 marca 2018 r.

Zestawienie tabelaryczne wszystkich sprawozdań, do opracowania których w 2017 r. będzie zobowiązany Wydział Monitoringu Środowiska, stanowi załącznik nr 4. Załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A w Wydziale Organizacyjno-Prawnym.

Planuje się, że pracownicy Wydziału i Działów Monitoringu Środowiska w 2017 roku będą aktualizować także następujące bazy danych:

- ✓ KARTA SKŁADOWISKA – baza danych o składowiskach, pozwalająca na systematyczne monitorowanie (i rejestrowanie) wszystkich zmian stanu ilościowego składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych, zmian ich stanu prawnego i technicznego wyposażenia, a także wykorzystanej pojemności;
- ✓ KARTA SPALARNI – baza danych o spalarniach i współspalarniach odpadów, czyli o instalacjach do termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem lub bez odzysku energii cieplnej oraz o instalacjach, których głównym celem jest wytwarzanie energii, a wraz z paliwami spalane są odpady, celem odzysku zawartej w nich energii lub w celu ich unieszkodliwienia;
- ✓ Baza monitoringu składowisk – baza zawierająca wyniki badań środowiska w rejonie składowisk, prowadzonych przez zarządzających składowiskami zgodnie

z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie *składowisk odpadów* (Dz. U. z 2013 r. poz. 523), przesyłanych do WIOŚ na podstawie art. 124 ust. 5 ustawy o odpadach;

- ✓ wojewódzka baza oczyszczalni ścieków – własna baza danych gospodarki wodno-ściekowej.

5.4. Upowszechnianie informacji o środowisku

W 2017 roku Wydział Monitoringu Środowiska będzie kontynuował prace w zakresie upowszechniania informacji o jakości poszczególnych elementów środowiska z wykorzystaniem różnych form przekazywania i wizualizacji danych. Zostanie opracowany kolejny raport o stanie środowiska w województwie mazowieckim, zawierający podsumowanie wyników badań i pomiarów zrealizowanych przez WIOŚ w Warszawie na obszarze województwa w 2016 r.

Wyniki badań uzyskane w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, obejmujące badania prowadzone na poziomie krajowym i wojewódzkim, stanowią podstawę sporządzania opracowań tematycznych, raportów, komunikatów. Materiały będą umieszczone na stronie internetowej Inspektoratu: www.wios.warszawa.pl.

Raporty o stanie środowiska i opracowania tematyczne wydane w serii Biblioteki Monitoringu Środowiska z pozostałych regionów Polski, jak również wiele innych wydawnictw o tematyce ochrony środowiska, są gromadzone w bibliotece WIOŚ.

Istotne narzędzie w upowszechnianiu informacji o stanie środowiska stanowi strona internetowa Inspektoratu, gdzie w trybie „on-line” prezentowane są wyniki pomiarów jakości powietrza z automatycznych stacji monitoringu funkcjonujących w województwie, obsługiwanych przez WIOŚ, z możliwością generowania raportów dziennych, miesięcznych, rocznych. W 2017 roku prowadzone będą prace mające na celu modernizację strony internetowej SOJP, tak aby dostosować ją dla osób niepełnosprawnych, a także zwiększyć zakres prezentowanych danych i dostosować do obecnych możliwości technologicznych.

Oceny roczne w zakresie jakości wód powierzchniowych i powietrza atmosferycznego oraz wyniki pomiarów w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych i hałasu są corocznie zamieszczane na stronie internetowej w zakładce „Monitoring środowiska”.

Systematycznie i na bieżąco aktualizowana będzie zawartość zakładki „Aktualności i komunikaty”. Ważniejsze informacje z działalności WIOŚ zamieszczane będą, wzorem lat poprzednich, na stronie internetowej Inspektoratu.

W 2017 r. kontynuowana będzie współpraca z organami samorządu terytorialnego poprzez udział przedstawicieli WIOŚ w posiedzeniach rad powiatów, rad gmin oraz zespołów roboczych.

Wzorem lat ubiegłych upowszechnianie informacji o środowisku odbywać się będzie również poprzez bieżące załatwianie składanych w Inspektoracie wniosków o udostępnienie informacji. Szeroki dostęp do informacji odbywa się także poprzez współpracę z mediami.

Informacje o wybranych, ważnych w skali województwa inicjatywach edukacyjnych i informacyjnych podjętych przez WIOŚ w 2017 r. będą przekazywane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

5.5. Ryzyko odstępstw i niewykonania Planu pracy w Wydziale Monitoringu Środowiska

Zadania zawarte w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2016-2020” zostały ujęte z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych. Pełne wykonanie zadań będzie uzależnione przede wszystkim od możliwości finansowych, kadrowych i sprzętowych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wykonanie w całości Programu Państwowego Monitoringu Środowiska w każdym roku badawczym jest uwarunkowane otrzymaniem dotacji z WFOŚiGW w Warszawie na ten cel. Wdrażanie wielu nowych metodyk badawczych wymaga posiadania nowoczesnej aparatury badawczej, ciągłego doskonalenia personelu i rozszerzania akredytacji. Te kosztowne działania podejmowane na rzecz zapewnienia danym uzyskiwanym w ramach PMS ciągłości, wiarygodności i rzetelności, bez znacznego wsparcia WFOŚiGW, nie byłyby możliwe do realizacji.

Zmienne od 1 stycznia 2011 r. zasady udzielania dotacji przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na zadania realizowane w ramach monitoringu środowiska oraz brak wystarczających środków budżetowych mogą spowodować istotne ograniczenia w ilości wykonanych w 2017 r. badań i pomiarów, co wiąże się również z brakiem kompletu danych na potrzeby sprawozdawczości krajowej i międzynarodowej oraz na potrzeby sporządzania raportów lokalnych.

6. Plan pracy Laboratorium

6.1. Procedury dotyczące działalności analityczno-pomiarowej

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie realizuje działalność analityczno- pomiarową w oparciu o ustalone, wprowadzone i zatwierdzone do stosowania głównie znormalizowane metodyki w ramach wdrożonego i funkcjonującego systemu zarządzania zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap1:2007.

Dokumenty systemu zarządzania takie jak: Księga Zarządzania, Procedury Ogólne i metody badawcze (normy, procedury badawcze, instrukcje) są dostępne, znane i stosowane w codziennej praktyce laboratoryjnej przez personel laboratorium.

Wszystkie metody badawczo – pomiarowe przed wdrożeniem do stosowania są sprawdzane lub walidowane poprzez między innymi określenie parametrów granicznych metody i ich ocenę w odniesieniu do założonych kryteriów określonych w odpowiednich aktach prawnych z zakresu ochrony środowiska.

Laboratorium, dążąc do osiągnięcia i utrzymania wysokiego poziomu jakości badań, systematycznie podejmuje działania na rzecz doskonalenia funkcjonującego systemu zarządzania, takie jak np.

- doposażenie i unowocześnienie aparatury kontrolno – pomiarowej,
- dostosowywanie metod badawczych do wymagań prawnych i oczekiwań klientów,
- udział w porównaniach międzylaboratoryjnych,
- wprowadzenie działań zapobiegawczych i korygujących,
- realizacja programu szkoleń pracowników,
- prowadzenie audytów wewnętrznych.

Kompetencje techniczne Laboratorium do wykonywania badań i pomiarów zostały potwierdzone przez Polskie Centrum Akredytacji w trakcie oceny w nadzorze, która odbyła się we wrześniu 2016 r.

Zakres akredytowanych badań i pomiarów określony został w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 322 wydanym przez PCA, wydanie nr 16 z dnia 26 sierpnia 2015 r.

Aktualny zakres akredytacji dostępny jest pod adresami: www.pca.gov.pl oraz www.wios.warszawa.pl w zakładce „Laboratorium”.

6.2. Zadania organizacyjne

Za najważniejsze zadania laboratorium WIOŚ w roku 2017 uznano:

- I. Wdrażanie w laboratorium i automatycznej sieci pomiarowej nowoczesnej aparatury oraz referencyjnych metodyk badawczych pozwalających na uzyskiwanie wyników zgodnych

z wymaganiami zawartymi w odpowiednich aktach prawnych.

- II. Dostosowanie zakresu badań i pomiarów do wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 sierpnia 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 1178), wdrażającym dyrektywę 2013/39/UE (rozszerzenie liczby monitorowanych substancji priorytetowych) oraz dyrektywę 2014/101/UE (wprowadza obowiązek stosowania nowych zaktualizowanych metod do monitorowania biologicznych i hydromorfologicznych elementów jakości wód śródlądowych).
- III. Podnoszenie kwalifikacji personelu laboratorium poprzez udział w szkoleniach z zakresu stosowanych technik badawczych i pomiarowych oraz systemu zarządzania z uwzględnieniem znowelizowanych dokumentów wydawanych przez PCA.
- IV. Zapewnienie udziału laboratorium w porównaniach międzylaboratoryjnych i badaniach biegłości w zakresie badań i pomiarów prowadzonych w ramach kontroli i monitoringu środowiska zgodnie z ustalonym Programem.
- V. Utrzymanie uzyskanej akredytacji oraz w miarę potrzeb i możliwości technicznych rozszerzenie i uaktualnienie obecnego zakresu akredytacji.
- VI. Wzmocnienie możliwości badawczo-pomiarowych laboratorium poprzez doposażenie w nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową i sprzęt pomocniczy.
- VII. Wykorzystanie specjalistycznego sprzętu do szybkiej oceny ryzyka w przypadku wystąpienia poważnej awarii, m.in.:
 - zdalnego detektora chmury elektronów,
 - wiertni samochodowych,
 - mobilnego laboratorium wyposażonego m.in. w chromatograf gazowy sprzężony z detektorem masowym, analizator lotnych związków organicznych,
 - mobilnego Laboratorium do pomiarów emisji zanieczyszczeń powietrza wyposażonego m.in. w automatyczny analizator BTX, automatyczny miernik pyłu PM10, PM2,5,oraz wdrożenie do stosowania aparatury badawczo pomiarowej typu mikroskop odwrócony, mierniki hałasu, sensor NO₂, analizator rtęci (pomiary emisji), chromatograf gazowy GC-ECD.

W ciągu roku 2017 r. podejmowane będą dalsze działania w celu spełnienia wymagań, wynikających z art. 28 f ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska:

- ust. 3. Pobieranie próbek oraz badania, pomiary i analizy w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 (kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska), wykonują laboratoria, o których mowa w ust. 1, posiadające akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.
- ust. 4. W zakresie, w jakim laboratoria, o których mowa w ust. 3, nie posiadają akredytacji, wojewódzki inspektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę na pobieranie próbek i wykonanie badań i analiz z inną jednostką posiadającą akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

W roku 2017 będą nadal kontynuowane prace nad:

- wdrożeniem do stosowania referencyjnych metod pomiarowo- badawczych określonych w odpowiednich aktach prawnych,
- dalszym ujednolicaniem w Pracowniach metodyk badawczych i pomiarowych,
- ciągłym doskonaleniem wdrożonego i funkcjonującego systemu zarządzania,
- rozszerzeniem zakresu akredytacji o jedną metodę badawczo – pomiarową oraz jego uaktualnieniem.

7. Plan pracy z zakresu informatyzacji WIOŚ

Z racji usługowo-wspierającej roli służb informatycznych w procesie realizowania przez inne komórki organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie (WIOŚ) zadań statutowych, z wykorzystywaniem narzędzi i środków informatyki, działania Wydziału Informatyki planowane na rok 2017 będą koncentrowane na bieżącym wypełnianiu jego zadań regulaminowych. Celem tych działań będzie zapewnianie stałej sprawności i gotowości do użycia systemu informatycznego WIOŚ, oraz utrzymywanie wymaganego poziomu jego bezpieczeństwa.

Zakres prac Wydziału Informatyki planowanych do realizowania w 2017 r. obejmuje m.in.:

- a) utrzymywanie w stałej sprawności technicznej i technologicznej wszystkich urządzeń systemu informatycznego Inspektoratu, w tym również wykonywanie czynności serwisowych i napraw pogwarancyjnych sprzętu komputerowego;
- b) administrowanie stacjami roboczymi, serwerami, systemami informatycznymi i lokalnymi sieciami komputerowymi wykorzystywanymi w WIOŚ, oraz siecią rozległą łączącą siedzibę główną WIOŚ w Warszawie z pięcioma delegaturami - placówkami zamiejscowymi w: Ciechanowie, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Płocku i Radomiu;
- c) administrowanie systemem bezpieczeństwa teleinformatycznego WIOŚ, w tym systemem antywirusowym, antyspamowym, urządzeniami typu UTM itp., proponowanie najlepszych rozwiązań, działań prewencyjnych i procedur postępowania w przypadku wystąpienia ataku wirusów lub innego złośliwego oprogramowania;
- d) zarządzanie i administrowanie domeną WIOŚ, oraz usługami katalogowymi Active Directory;
- e) aktualizowanie systemów, aplikacji i baz danych oraz utrzymywanie w sprawności technicznej i technologicznej rejestrów prowadzonych technikami informatycznego przetwarzania danych;
- f) zabezpieczanie danych przed utratą i nieuprawnionym dostępem, w tym wykonywanie kopii bezpieczeństwa baz danych i systemów;
- g) administrowanie z poziomu aplikacji systemem CMS pn. „WebAdministrator GOLD” wykorzystywanym do redagowania i publikowania treści na stronach internetowych, oraz sprawowanie nadzoru techniczno-technologicznego nad funkcjonowaniem strony internetowej WIOŚ i Biuletynu Informacji Publicznej;
- h) administrowanie pocztą elektroniczną WIOŚ;
- i) administrowanie z poziomu aplikacji elektroniczną skrzynką podawczą i kontem WIOŚ na platformie ePUAP;
- j) administrowanie z poziomu aplikacji kontem WIOŚ na portalu sprawozdawczym GUS;
- k) administrowanie z poziomu aplikacji systemem EZD wykorzystywanym przez WIOŚ, funkcjonującym w środowisku produkcyjnym działającym w infrastrukturze Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;
- l) administrowanie elektronicznym systemem faksowania;
- m) wspieranie użytkowników systemu informatycznego WIOŚ poprzez świadczenie pomocy technicznej bezpośrednio na stanowiskach pracy;

- n) przemieszczanie i konfigurowanie sprzętu komputerowego, oraz prowadzenie depozytu sprzętu komputerowego wycofanego z eksploatacji;
- o) gospodarowanie materiałami eksploatacyjnymi i częściami zamiennymi do sprzętu komputerowego, w tym analizowanie potrzeb, wnioskowanie o zakup, odbiór dostaw, prowadzenie depozytu i ich wydawanie do zużycia w miarę otrzymywanych zapotrzebowań.

Poza dotąd wymienionymi pracami planowany na 2017 rok dla Wydziału Informatyki ich zakres obejmuje również:

- ✓ wykonywanie przeglądów sprzętu komputerowego odzyskanego od dotychczasowych użytkowników, pod kątem określenia możliwości dalszego użytkowania, naprawy, zmodernizowania lub zgłoszenia do likwidacji;
- ✓ analizowanie potrzeb sprzętowych i programowych WIOŚ - poprzez pozyskiwanie informacji z poszczególnych komórek organizacyjnych, bilansowanie i weryfikowanie zgłaszanych potrzeb, ustalanie możliwości zaspokojenia, w tym wnioskowanie o środki finansowe w przypadku konieczności dokonywania nowych zakupów;
- ✓ opracowywanie zbiorczych zestawień asortymentowo-ilościowych, opisów i wymagań techniczno-technologicznych przedmiotu zamówienia dla zamówień publicznych i zakupów w dziedzinie informatyzacji oraz szacowanie kosztów z tym związanych;
- ✓ wykonywanie czynności odbiorów ilościowych i jakościowych nowo zakupywanych urządzeń komputerowych i oprogramowania, oraz wszystkich usług zakontraktowanych aktualnie obowiązującymi umowami w dziedzinie informatyzacji;
- ✓ współdziałanie z firmami zewnętrznymi, będącymi właścicielami praw autorskich do wykorzystywanych przez WIOŚ oprogramowania, w celu eliminowania jego błędów działania oraz poprawy funkcjonalności i użyteczności;
- ✓ przygotowywanie treści zapytań ofertowych i pozyskiwanie ofert oraz uzgadnianie warunków i zagadnień merytorycznych dla umów w dziedzinie informatyzacji wymagających kontynuowania w latach 2017-2018,
- ✓ działanie na rzecz modernizowania i podnoszenia bezpieczeństwa systemu informatycznego WIOŚ,
- ✓ działanie na rzecz poprawy dostępności dla osób niepełnosprawnych serwisów internetowych WIOŚ, tj. dostosowywania ich do standardu WCAG 2.0, zgodnie z wymaganiami określonymi w §19 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 526).

Wyspecyfikowane dotąd zadania i prace planowane do zrealizowania w 2017 r. nie wyczerpują jednak pełnego ich spektrum. Będą bowiem w roku 2017 kontynuowane działania rozpoczęte w 2016 r., a w wśród nich zmierzające do wdrożenia zaleceń Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji w zakresie rekomendowanych środków identyfikacji w administracji publicznej. Działania te będą skupiane na wzmocnieniu bezpieczeństwa informatycznego w WIOŚ m.in. poprzez zapewnianie ochrony przetwarzanych informacji przed ich kradzieżą, nieuprawnionym dostępem, uszkodzeniami lub zakłóceniami. W tym zakresie planuje się podejmowanie działań zmierzających do utworzenia własnego centrum personalizacji podpisów niekwalifikowanych dla

pracowników WIOŚ, z wykorzystaniem hybrydowych kart elektronicznych zakupionych w grudniu 2016 r., za użyciem których ma być zapewnione logowanie do komputerów.

Ponadto w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa, pod warunkiem zadysponowania na ten cel środków finansowych, planuje się dokonanie zakupu odpowiedniej macierzy dyskowej. Zakup ten jest uzasadniony niewystarczającą ilością zasobów pamięci masowych będących obecnie w posiadaniu WIOŚ, które należy przeznaczyć na przechowywanie kopii bezpieczeństwa danych, katalogów użytkowników, katalogów współdzielonych i logów systemowych. Wymieniana macierz dyskowa ma stanowić integralną część klastra wysokiej dostępności, bowiem obecna konfiguracja nie pozwala na zwiększenie ilości serwerów wirtualnych, a także nie zabezpiecza przed przestojem w ciągłości pracy w razie uszkodzenia fizycznego serwera wirtualizacji.

Kolejnymi działaniami planowanym na rok 2017 r. będą:

- 1) Kontynuowanie wdrażania zakupionego w grudniu 2016 r. oprogramowania przeznaczonego do kompleksowego zarządzania zasobami IT (IT Manager) posiadanymi przez WIOŚ. Prace podejmowane w ramach tego zadania zmierzać będą m.in. do samodzielnego przeprowadzenia w 2017 r. wymaganego prawem corocznego audytu teleinformatycznego w zakresie dotyczącym sprzętu komputerowego i licencji na oprogramowania;
- 2) Kontynuowanie realizacji zaleceń z audytu bezpieczeństwa wykonanego przez firmę N-SERWIS w 2016 r.;
- 3) Wdrożenie „Regulaminu korzystania z zasobów informatycznych”.

W przedstawianym planie pracy Wydziału Informatyki na 2017 rok, na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, należałoby uwzględnić, że poza zadaniami wymienionymi powyżej, służby informatyczne WIOŚ w roku 2017 będą realizowały też i inne tutaj niewymienione, a wynikające z bieżącej współpracy z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim.

8. Plan szkoleń i narad wewnętrznych

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie korzysta ze szkoleń zewnętrznych finansowanych własnymi środkami lub z bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Ministerstwo Środowiska, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, a także innych instytucji, które współpracują z Inspekcją Ochrony Środowiska.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 53/2012 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zasad opracowywania i realizowania Indywidualnego Programu Rozwoju Zawodowego członków korpusu służby cywilnej, IPRZ stanowi podstawę do kierowania pracownika na szkolenia. Bezpośredni przełożeni planując ścieżkę rozwoju zawodowego podległych pracowników w IPRZ określają w jakich szkoleniach pracownicy powinni wziąć udział. Znajduje to odzwierciedlenie w rocznym planie szkoleń, którego sporządzenie (na podstawie informacji przekazanych przez poszczególne komórki organizacyjne) spoczywa na Wydziale Organizacyjno-Prawnym.

W planie na rok 2017 ujęto szkolenia wewnętrzne, których realizacja ma na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Wojewódzkiego Inspektoratu oraz szkolenia zewnętrzne niezbędne do podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracowników WIOŚ w celu właściwego wykonywania zadań służbowych.

Szkolenia wewnętrzne pozwalają na zapoznanie się z określonym tematem szerszej grupy pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i mają na celu wyjaśnienie bądź ujednoczenie zasad postępowania dla usprawnienia działalności WIOŚ. Szkolenia zewnętrzne przeprowadzane poza stałym miejscem pracy mają na celu zdobycie wiedzy teoretycznej i zapewnienie umiejętności jej wykorzystania w praktyce.

Zaletami szkoleń realizowanych na rzecz WIOŚ są: korzystanie z usług wybitnych ekspertów - profesjonalistów spoza organizacji, możliwość właściwego spojrzenia na wykonywaną pracę, brak ryzyka zakłóceń w procesie pracy oraz odpowiednia realizacja wniosków szkoleniowych. Wadą szkoleń są zbyt wysokie koszty ich realizacji oraz czasowe odrywanie pracowników od ich codziennych zadań.

Potrzeby szkoleniowe pojawiają się na bieżąco (tj.: w chwili wystąpienia nagłego problemu wymagającego przeszkolenia pracowników), dostosowawczo (tj.: w sytuacji, kiedy szkolenie umożliwi pracownikom wykonywanie dodatkowych zadań) oraz rozwojowo (kiedy szkolenie przeprowadzane jest z myślą o wprowadzeniu nowych technologii lub wynika ze zmian legislacyjnych).

Do przesłanek potrzeb szkoleniowych wywierających znaczący wpływ na rozwój i doskonalenie procesu szkolenia, na których bazuje WIOŚ zalicza się: konkurencyjność, rozwój techniki i technologii, potrzeby edukacyjne pracowników, zmiany legislacyjne, wzbogacanie pracy, wykorzystanie unikatowej wiedzy, ułatwienie procesu komunikacji, zmniejszenie fluktuacji kadr pracowników oraz wymogi ustawowe. Dzięki nabyciu nowych lub poszerzeniu już posiadanych umiejętności podwyższa się efektywność przeszkolonego pracownika w stosunku do obowiązujących aktualnie standardów. Zdobycie specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych to jeden z podstawowych czynników wspomagających dostosowanie się pracowników do zasad panujących w dynamicznie zmieniającym się środowisku pracy. Zarówno

pracodawca, jak i poszczególni pracownicy, planując swój rozwój zawodowy, w coraz większym stopniu dostrzegają potrzebę organizowania szkoleń, które umożliwiłyby zaspokojenie potrzeb pojawiających się w tym zakresie. Zatem potrzeba szkolenia pracowników stała się jednym z kluczowych elementów wpływających na rozwój polityki szkoleniowej w WIOŚ i rosnących w tym zakresie, z roku na rok, nakładach finansowych.

Plan szkoleń i porad wewnętrznych WIOŚ w Warszawie na rok 2017 przedstawia załącznik nr 5. Załącznik jest dostępny w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A w Wydziale Organizacyjno-Prawnym.

9. Plan kontroli wewnętrznych

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał zarządzenie Nr 46/2013 z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej w WIOŚ w Warszawie.

Kontrolę wewnętrzną stanowią środki funkcjonalne za pośrednictwem których Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zdobywa pewność ze źródeł wewnętrznych, że procesy, za które odpowiada, przebiegają w sposób minimalizujący prawdopodobieństwo wystąpienia błędu, niezgodnych działań z procedurami WIOŚ w Warszawie oraz niegospodarnych lub nieskutecznych działań.

Kontrola wewnętrzna polega na:

- ustaleniu istniejącego stanu rzeczy,
- ustaleniu jak być powinno,
- zestawieniu tego, co istnieje z tym, co być powinno według odpowiednich wzorców i norm postępowania oraz opisaniu różnic, ustaleniu przyczyn wystąpienia różnic i sporządzeniu zaleceń w celu usunięcia niepożądanych zjawisk.

Plan kontroli wewnętrznych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie na rok 2017 stanowi załącznik nr 6. Załącznik nr 6 oraz plan audytów wewnętrznych Laboratorium i harmonogram porównań międzylaboratoryjnych są dostępne w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A.

10. Plan kontroli zarządczej

I. Środowisko wewnętrzne

1. Przestrzeganie wartości etycznych

- 1.1. Przestrzeganie zasad etyki (analiza skarg i zażaleń) – sierpień

II. Cele i zarządzanie ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem

- 1.1. Identyfikacja ryzyk – maj
- 1.2. Analiza ryzyk – czerwiec
- 1.3. Aktualizacja rejestru ryzyk – lipiec

III. Mechanizmy kontroli

1. Mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych

- 1.1. Ciągłość zabezpieczania baz danych - wrzesień

IV. Informacja i komunikacja

1. Komunikacja zewnętrzna - listopad

Czy zapewniony jest efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiągnięcie celów i realizację zadań.

V. Monitorowanie i ocena – praca ciągła

1. Roczne sprawozdania z działalności WIOŚ.
2. Narady MWIOŚ

11. Wykaz załączników

1. Zasięg terytorialny Delegatur Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie;
2. Struktura zatrudnienia WIOŚ w Warszawie;
3. Wykaz zakładów zaplanowanych do kontroli w 2017 r.:
Tabela 3a rocznego planu kontroli z wyjazdem w teren;
Tabela 3b program kontroli planowych instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego;
Tabela 3c uzgodniony z Państwową Strażą Pożarną plan kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii;
4. Wykaz wszystkich sprawozdań oraz informacji, do składania których zobligowany jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie;
5. Plan szkoleń i porad wewnętrznych WIOŚ w Warszawie na rok 2017;
6. Plan kontroli wewnętrznych WIOŚ w Warszawie na rok 2017;
- 7a. Program audytów wewnętrznych Laboratorium;
- 7b. Program udziału Laboratorium w programach PT/ILC w 2017 r.

Wyżej wymienione załączniki są dostępne w siedzibie WIOŚ w Warszawie przy ul. Bartyckiej 110A.